

Ce înțeles au pildele lui Isus?

Întrebări Cruciale

R.C. SPROUL

Ce înțeles au pildele lui Isus?

Ce înțeles au pildele lui Isus?

R.C. SPROUL

CE ÎNȚELES AU PILDELE LUI ISUS?

R.C. Sproul

© 2021 Editura MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Copyright © 2017 by R.C. Sproul. Originally published by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries. Translated by permission. All rights reserved.

Tradus și publicat cu permisiune. Publicată în original sub titlul *What Do Jesus' Parables Mean?* de Reformation Trust Publishing (2016).

ISBN: 978-606-95343-6-6 (PDF) / 978-606-95343-7-3 (epub) / 978-606-95343-8-0 (mobi)

Traducerea: Editura MAGNA GRATIA. MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică. Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

Design copertă: Ligonier Creative, Editura MAGNA GRATIA

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTOR!

Este interzis în mod expres:

imprimarea cărții indiferent de modalitatea de folosire, indiferent de scop și de modalitatea de imprimare, inclusiv imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);

stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul MAGNA GRATIA.

copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în predici, prezentări, conferințe etc.

producția și/sau distribuția de opere derivate (ex. audiobook, clipuri video, videoblog, broșuri, alte publicații etc.) care conțin, parțial sau integral, material din această publicație, indiferent dacă opera derivată este comercializată sau nu.

Citiți politica integrală de copyright la adresa: magnagratia.org/copyright.html

Editura MAGNA GRATIA
Str. Liliacului nr.26,
Dascălu-Ilfov 077075
Email: contact@magnagratia.org
Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Capitolul 1. Introducere la pildele lui Isus	7
Capitolul 2. Judecătorul nedrept	13
Capitolul 3. Bogatul nebun	19
Capitolul 4. Lazăr și bogatul	25
Capitolul 5. Comoara ascunsă și perla de mare preț	31
Capitolul 6. Lucrătorii în vie	37
Capitolul 7. Fariseul și vameșul	43
Capitolul 8. Robul nemilostiv	51
Capitolul 9. Bunul samaritean	59
Capitolul 10. Fiul risipitor	67
Capitolul 11. Fecioarele	73
Capitolul 12. Talanții	81
Despre autor	89

Capitolul 1

INTRODUCERE LA PILDELE LUI ISUS

Domnul nostru Isus Hristos a fost cel mai mare învățător care a trăit vreodată pe fața pământului. Nu doar că El era întruchiparea adevărului – și astfel, conținutul învățaturii Sale era impecabil și de origine divină – ci El era și un maestru pedagog. Altfel spus, stilul Lui de învățătură era extraordinar.

Contemporanii Lui spuneau despre El că „niciodată n-a vorbit vreun om ca omul acesta” (Ioan 7:46). Unii chiar spuneau că El vorbea ca unul cu autoritate, nu precum cărturarii și fariseii. Învățătura lui Isus nu era superficială. Orice spunea El avea substanță. Orice a spus Isus purta greutatea autorității Sale. Isus a predicat într-un fel unic din poziția de autoritate dumnezeiască. El a spus: „Eu n-am vorbit de la Mine însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc” (12:49).

În modalitatea Sa unică de propovăduire a adevărului cu autoritate, Isus este probabil cel mai bine observat prin felul în care a folosit pildele. Evident, nu El

a inventat ideea de pildă. Fariseii și rabinii din acea vreme aveau deja o tradiție în folosirea pildelor, însă ei le foloseau diferit. Fariseii foloseau pildele pentru a explica sau ilustra sensul Legii mozaice. Isus le-a folosit pentru a aduce o nouă revelație.

Interesant este că nu se găsește nicio pildă nicăieri în Noul Testament în afara Evangheliilor. Pildele sunt de asemenea elemente destul de rare în Vechiul Testament. Probabil că cea mai cunoscută pildă din Vechiul Testament este cea a profetului Natan adresată lui David, după păcatul acestuia cu Bat-Șeba (2 Sam. 12:1-15). Natan a spus povestea unui om bogat care avea multe oi, dar care i-a luat mielușelul unui sărac, care iubea mult acest singur miel. Când David a auzit acea poveste, a fost revoltat și a spus: „Viu este Domnul că omul care a făcut lucrul acesta este vrednic de moarte. Și să dea înapoi patru miei, pentru că a săvârșit fapta aceasta, și n-a avut milă”. David n-a înțeles sensul pildei decât după ce Natan i-a spus clar: „Tu ești omul acesta!” (v. 5-7).

În această pildă, Natan a venit la David cu judecată. El a venit într-un moment de criză. Iată una dintre modalitățile în care pildele funcționează atât de bogat în Noul Testament.

Cuvântul *pildă* sau *parabolă* provine din doi termeni din limba greacă. *Para-* este un prefix care se referă la un lucru ce stă laolaltă de altul. De exemplu, paramedicii lucrează alături de medici ca ajutoare ale

acestora. Apoi *ballō* are sensul de „a arunca” sau „a azvârli”. Așadar, *parabola* are sensul unui lucru aruncat sau azvârlit lângă un altul. Pentru a ilustra un adevăr pe care voia să-l propovăduiască, Isus a spus și o parabolă sau pildă.

Despre predicatori s-a spus că cea mai importantă parte a propovăduirii ideilor lor este ilustrația. Noi folosim ilustrații ca să simplificăm, să clarificăm sau să creștem abilitatea oamenilor de a înțelege ceea ce vrem să le spunem. Dar atunci când Isus folosește pildele ca să illustreze o idee, există un alt element, întrucâtva tainic, care ne face să ne oprim în loc. După ce Isus a predicat pilda semănătorului, El a spus: „Cine are urechi de auzit, să audă” (Matei 13:9). De ce a spus El asta? Noi suntem siguri că toți cei care erau prezenți aveau urechi. Dar El vorbea despre oameni care au abilitatea de a auzi, de a înțelege și de a accepta adevărul spiritual.

În limba greacă există auzirea, după care vine ascultarea de ceea ce ai auzit. Ascultarea de ceea ce auzi înseamnă cu adevărat să auzi acel lucru – un fel de auzire superioară. Atunci când Isus spune, „cine are urechi de auzit, să audă”, El afirmă că unii oameni pot să audă cu urechile învățătura Lui, dar aceasta nu va pătrunde în mintea sau inima lor. Așadar, Isus face o deosebire între cei ce aud și cei ce nu aud spiritual.

Când Isus a rămas singur cu cei doisprezece, aceștia L-au întrebat care este sensul pildei. El le-a spus:

„Vouă v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu; dar pentru cei ce sunt afară din numărul vostru, toate lucrurile sunt înfățișate în pilde; pentru ca, măcar că privesc, să privească și să nu vadă, și măcar că aud, să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă la Dumnezeu, și să li se ierte păcatele” (Marcu 4:11-12).

Isus a explicat că, pentru cei care au urechi de auzit, pilda aceasta oferă o înțelegere mai profundă a învățaturii lui Isus. Dar pentru cei care nu au urechi de auzit, ea este de fapt un instrument al ascunderii adevărului. Pilda nu a fost dată pur și simplu pentru ca totul să le fie clar oamenilor, ci și pentru a ascunde sensul față de cei care sunt în afară, cărora nu li se dă pricepere. Acest lucru sună întrucâtva dur. Isus nu a venit doar să îi învețe și să îi ajute pe oameni să înțeleagă Împărăția lui Dumnezeu, ci El a venit și cu o judecată asupra acelor care nu vor să audă adevărul.

Scriptura spune că Isus a venit pentru ridicarea și căderea multora (Luca 2:34). Isus a spus: „Să nu credeți că am venit s-aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabia. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mamă-sa și pe noră de soacră-sa” (Matei 10:34-35). Isus este pentru unii piatra de poticnire, dar pentru cei care Îl iubesc, El este aroma mântuirii. Pentru cei care I se împotrivesc, El este temeiul condamnării lor.

Și vedem toate acestea în felul în care El folosește pildele. El avea să îi ia deoparte pe ucenicii Lui și să le spună: „Vouă v-a fost dat să cunoașteți taina Împărăției lui Dumnezeu” (Marcu 4:11).

Când citim pildele, descoperim multe teme abordate în ele. Totuși, o temă comună este Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu. Termenul *evanghelie* este folosit în trei feluri în Biblie. Unul dintre ele este să descriem o anumită formă literară, Evangheliile, cărțile care ne vorbesc despre Isus, despre viața și lucrarea Lui.

Dar Evanghelia care este definită și propovăduită de Ioan Botezătorul și apoi de Isus este vestea bună a Împărăției lui Dumnezeu. Aceasta este a doua modalitate în care acest termen este folosit în Noul Testament. A treia poate fi văzută în epistolele lui Pavel. Acolo, Pavel vorbește despre Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos. Conținutul acelei Evanghelii este Isus – Persoana și lucrarea Lui. Așadar, există o tranziție în sensul cuvântului *evanghelie* către propovăduirea lui Hristos și a ceea ce Isus a făcut pentru noi, dar acea tranziție vine după anunțul inițial al veștii bune, anunțul ce inaugurează Împărăția lui Dumnezeu. De aceea, Isus spune repetat în pildele Sale: „Și Împărăția lui Dumnezeu sau Împărăția cerurilor este ca...”, după care vine o pildă, așa încât să putem înțelege taina acestei Împărății.

În cele ce urmează, vom analiza 11 pilde ale lui Isus. Înainte de a face aceasta, trebuie să ținem minte

un element călăuzitor important în interpretarea pildeilor. În primele secole ale creștinismului, părinții bisericii au folosit adesea ceea ce este denumit „metoda alegorică de interpretare a pildelor”. Metoda alegorică urmărește să găsească un înțeles ascuns în fiecare element al pildei. De exemplu, în alegoria *Călătoria Creștinului*, fiecare persoană pe care creștinul o întâlnește pe cale ilustrează un tip de om cu care ne întâlnim în lumea aceasta. Părinții bisericii au încercat să interpreteze pildele în această manieră. Totuși, de la acel moment încoace, a devenit aproape universal acceptat faptul că sensul unei pilde constă dintr-un element central, decisiv. Câteva pilde ar putea să aibă două sau chiar trei puncte majore, dar nu le tratăm ca pe alegorii adevărate, căutând să aflăm vreun sens ascuns în spatele fiecărui element din pilde.

Așadar, întrebările pe care ni le vom pune atunci când vom analiza aceste 11 pilde sunt următoarele: Care este elementul singular și important și central al pildei? Ce lecții au aceste pilde pentru cei credincioși?

Capitolul 2

JUDECĂTORUL NEDREPT

(Luca 18:1-8)

Dintre toate marile cuvântări ale lui Winston Churchill înaintea englezilor în timpul crizei din al doilea război mondial, una dintre cele mai scurte a fost și printre cele mai provocatoare. În cuvântarea lui din 29 octombrie 1941, Churchill le-a spus studenților în stilul său inimitabil: „Să nu cedați niciodată, niciodată, niciodată, niciodată, niciodată – în nimic, mic sau mare – mai puțin în fața convingerilor vrednice de onoare și de bun simț”.

Churchill încerca să le insufle studenților un spirit de perseverență în vremuri de necaz, persecuție și posibilă înfrângere. Tot așa, el și-a încurajat poporul după ce Franța a căzut în mâna germanilor, spunându-le: „Trebuie să mergem până la capăt. Vom lupta în Franța, vom lupta pe mări și oceane, vom lupta în aer cu încredere crescândă și cu putere tot mai mare, ne vom apăra insula, indiferent de costuri. Vom lupta pe plajă, vom lupta în aeroporturi, vom lupta pe câmpuri și pe străzi,

vom lupta pe dealuri; nu ne vom preda niciodată”. El își chema poporul la o fidelitate perseverentă și persistentă – în vremuri de necaz, ei trebuiau să nu cedeze și să nu cadă pradă disperării.

Dar cu mult înaintea lui Churchill, Isus Și-a chemat poporul să fie credincios și să nu cedeze în vremuri de necaz. El face acest lucru și în pilda judecătorului nedrept din Luca 18:1-8.

Încă de la începutul pildei, textul ne prezintă ideea lui centrală: „Isus le-a spus o pildă, ca să le arate că trebuie să se roage necurmat, și să nu se lase”. Această pildă vorbește despre rugăciunea perseverentă. Este vorba despre rugăciunea insistentă în mijlocul necazurilor, chiar atunci când totul pare ca și cum rugăciunile noastre n-ar trece dincolo de tavan. Pentru a comunica acest îndemn la rugăciune constantă, Isus relatează povestea a doi oameni, un judecător și o văduvă. Această văduvă nu avea un avocat care să o reprezinte și să o apere la tribunal, astfel că nimeni nu lupta de partea ei.

De-a lungul Scripturii descoperim că în inima lui Dumnezeu există un loc special pentru văduve, persoane care par să fie cele mai vulnerabile din lume. Iacov ne spune că esența religiei adevărate ține de grija acordată văduvelor și orfanilor pentru că, mai ales în lumea antică, văduvele erau neajutate (Iacov 1:27). Astfel, Isus prezintă povestea unei astfel de persoane

care fusese tratată nedrept. Ei i se făcuse o nedreptate, așa că femeia suferea, singura ei nădejde fiind să-și facă dreptate la tribunal. De aceea, ea vine să își prezinte cazul înaintea judecătorului.

Isus ne spune că acest judecător era total indiferent și nu îi era frică nici de Dumnezeu, nici de oameni. Dacă punem alături cele două circumstanțe, cât credeți că îi păsa acestui judecător de dreptate? Uneori, cu toată complexitatea sistemelor de cercetare judiciară, chestiunea fundamentală a dreptății se pierde.

Judecătorul din această pildă era interesat doar de propriul prestigiu. Totuși, datoria lui era să facă dreptate în cazul acestei văduve sărmăne, care nu avea pe nimeni de partea ei. De aceea, femeia i-a cerut judecătorului să îi asculte plângerea: „Fă-mi dreptate în cearta cu pârâșul meu” (Luca 18:3). „Multă vreme”, a spus Isus, „el n-a voit să-i facă dreptate” (v. 4). El a refuzat să o asculte, pentru că nu-i păsa de soarta femeii, ci voia doar să fie lăsat în pace.

Dar femeia nu a vrut să cedeze. Ea nu a renunțat, ci a revenit de mai multe ori, spunând: „Fă-mi dreptate în cearta cu pârâșul meu”. Judecătorul părea că o refuză în mod repetat.

Această femeie nu dorea să accepte un răspuns negativ. În final, judecătorul și-a spus în sine: „Măcar că de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez,

totuși, pentru că văduva aceasta mă tot necăjește, îi voi face dreptate, ca să nu tot vină să-mi bată capul” (v. 4-5).

Această pildă este denumită uneori pilda văduvei insistente. Termenul *insistent* are sensul de perseverență. Această femeie nu voia să cedeze. Ea a continuat să bată la ușa judecătorului nedrept până ce, în final, doar ca să scape de ea – nu pentru că și-a dat seama de legitimitatea dreptății – judecătorul i-a acordat ceva atenție. El a spus: „Femeia asta mă torturează. Am oboșit de insistențele ei. Îi voi asculta cazul. Voi judeca situația ei ca să nu o mai aud bătând la ușă”.

Multe pilde prezintă în contrast purtarea ființelor decăzute și purtarea lui Dumnezeu. Această pildă vorbește despre un judecător nedrept pus în contrast cu Dumnezeu. În susținerea ideii Sale, Isus spune: „Dumnezeu nu le va face dreptate aleșilor Lui, care strigă zi și noapte către El, măcar că zăbovește față de ei? Vă spun că le va face dreptate în curând” (v. 7-8). Dumnezeu pe care Îl slujim este un Dumnezeu care Își apără și Își răz-bună poporul.

Noi știm că, atunci când suntem exploatați sau cineva ne greșește, nu trebuie să căutăm să ne răzbunăm. Răzbunarea nu se află pe agenda creștinului. Dar oare spune Dumnezeu că răzbunarea este un lucru rău în sine? Nu. El spune însă că „răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti” (Rom. 12:19). Dumnezeu nostru este un

Dumnezeu răzbunător. El va îndrepta orice lucru rău prin care poporul Său a trecut. Vedem acest lucru în exemplul grandios al exodului, când poporul lui Dumnezeu a strigat zi după zi, amestecându-și strigătele cu suspine, până ce Dumnezeu a spus: „Am auzit strigătele poporului Meu, așa că, faraon, care este un judecător nedrept al Egiptului, căruia nu-i este frică nici de Mine și nici de om, Îmi va lăsa poporul să plece ca să vină și să Mi se închine” (v. Exod 3:9).

Iar exodul evreilor a fost o pregustare a unui exod mai mare care avea să se petreacă în Noul Testament, când Dumnezeu Își elibera poporul din lume, firea pă-mântească și diavolul, ca și din mâna tuturor aceluia care se folosesc de noi cu răutate. De aceea, nu trebuie să cedăm și nici să ne pierdem credința, pentru că Îi slujim unui Dumnezeu care ne aude și căruia Îi pasă.

Isus încheie pilda în felul următor: „Dar când va veni Fiul omului, va găsi El credință pe pământ?” (Luca 18:8). Va găsi Hristos credință în biserica Lui? Sau ea se va dezintegra căzând pradă necredinței, pentru că oamenii s-au oprit din rugăciune și, în mijlocul necazurilor, au cedat? Este evident că Domnul nostru știe răspunsul la această întrebare. El știe că, atunci când Se va întoarce, va găsi credință pe pământ, dar nu pentru că noi am fi atât de credincioși, ci pentru că El este credincios păzindu-i pe cei pe care Tatăl I-a dat.

Capitolul 3

BOGATUL NEBUN

(Luca 12:13-31)

Să zicem că guvernul Statelor Unite ar cădea și că s-ar distruge cu această ocazie și Constituția, așa că ar trebui să scrii o nouă constituție. Totuși, ai următoarea restricție: trebuie doar să incluzi doar zece legi în ea. Acestea ar urma să constituie să formeze temelia noii constituții pentru noul popor. Ce legi ai include?

Evident, vei dori să interzici crima. Apoi vei face ceva ca să protejezi dreptul la proprietate privată și vei aproba o lege împotriva furtului. Dar oare ai scrie o lege care să trateze cinstirea părinților sau păzirea zilei Săbății ca sfântă? Oare printre cele zece legi ale tale ar exista și una împotriva poftelor față de avuția aproapelui? Când Dumnezeu a scris o constituție pentru poporul Său, El a inclus și o lege sau poruncă împotriva poftelor. Te întrebi de ce?

În Luca 12:13-31, Isus tratează pericolul lăcomiei într-o pildă scurtă. Această pildă dură este rostită după ce un tânăr s-a apropiat de Isus spunându-I: „Învățătorule, spune-i fratelui meu să împartă cu mine moștenirea

noastră” (v. 13). Conform Legii din Deuteronom, dacă exista vreo dispută pe împărțirea unei moșteniri, un rabin, care slujea deopotrivă ca învățător și judecător, putea să pronunțe o judecată într-un astfel de aspect.

Acest tânăr dorea ca Isus să arbitreze situația lui și să acționeze nu ca un învățător, ci ca un judecător, reprezentând interesul unui frate împotriva celuiilalt. Evident, Isus a fost deranjat de cererea acestui om. Interesul omului nu era să învețe ceva de la Isus, ci să capete ceva financiar avându-L pe Isus de partea lui într-un caz particular.

De aceea, Isus i-a răspuns astfel: „Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?” (v. 14). Apoi El le-a spus tuturor celor prezenți: „Vedeți și păziți-vă de orice fel de lăcomie de bani; căci viața cuiva nu stă în belșugul avuției lui” (v. 15). Noi nu înțelegem cu adevărat cât de distrugător este păcatul lăcomiei pentru o comunitate, o familie sau un popor. Multe răni sunt provocate de gelozie și resentimente. Oamenii se ridică în porniri de gelozie și ură pentru că poftesc după posesiunile altora. Unii mint, alții fură, înșeală sau batjocoresc. Ei se implică în tot felul de practici care rănesc, pentru că inimile lor sunt lacome.

Prin acest avertisment, Isus face tranziția către o poveste, o pildă, pe care o folosește ca să sublinieze ideea învățaturii Sale. Ogorul unui om bogat a rodit

foarte mult. Prin providența lui Dumnezeu, el a avut parte de o recoltă bogată. Scriptura ne spune că orice dar bun și desăvârșit pe care îl primim vine din mâinile lui Dumnezeu (Iacov 1:17). Scriptura ne mai spune și că două păcate elementare ale rasei omenești decăzute țin de refuzul de a-L cinsti pe Dumnezeu ca atare și refuzul de a fi recunoscători, așa cum suntem învățați în Romani 1.

Ireverența și nerecunoștința față de Dumnezeu sunt cele mai fundamentale păcate care definesc omeniirea decăzută. Pavel ne spune că, atunci când ne rugăm, ar trebui să aducem toate rugăciunile noastre cu mulțumire (Col. 3:16). Când venim la Dumnezeu într-un duh de mulțumire, recunoaștem că nu noi am produs binecuvântările pe care le-am primit, ci mai degrabă că suntem beneficiarii milei Sale blânde și a harului Său bogat. Omul din pilda lui Isus îi mulțumea Mamei Pământ, dacă și ei. El avea un sol bun și o recoltă bogată. Bogățiile lui au crescut exponențial prin această recoltă imensă.

Dar el s-a întrebat următorul lucru: „Ce voi face acum?” El nu s-a întrebat cum ar putea folosi acea bogăție pe care a primit-o ca să îi ajute pe vecinii lui, pe cei din comunitatea lui sau din biserica sa. Dimpotrivă, el și-a pus problema în felul următor: „Iată ce voi face: îmi voi strica grânarele, și voi zidi altele mai mari; acolo voi strânge toate roadele și toate bunătățile mele”. Ultimul lucru care ar fi putut intra în mintea lui era recunoștința față de Dumnezeu. El nici nu s-a gândit să asculte

de legea dărnicii din Vechiul Testament, ca să Îi dea lui Dumnezeu primele roade din ceea ce promise de la El.

Pentru a aplica aceste lucruri în societatea contemporană, putem să ne imaginăm că acest om nu s-a gândit niciodată la posibilitatea dărnicii, la ideea de a-I da zeciuială lui Dumnezeu din ceea ce El i-a dat, așa cum cerea Legea lui Dumnezeu. Noi știm că majoritatea covârșitoare a pretinșilor creștini de astăzi nu dau zeciuială. Ei sunt exact ca acest individ, absorbiți de bogățiile lor. Posesiunile lor sunt atât de importante pentru ei, încât folosesc și partea lui Dumnezeu, fără a se gândi cătuși de puțin că, în felul acesta, Îl fură pe Dumnezeu însuși.

Observați că omul din pilda lui Isus este descris în două feluri. În primul rând, el este bogat. Isus nu spune că a fi bogat este ceva rău în sine. Ceea ce este rău este când inima și sufletul tău sunt legate de bogății și de posesiunile materiale.

Celălalt lucru spus despre acest om este mult mai important. Bogatul este un nebun. În Scriptură, a fi nebun nu înseamnă că ești lipsit de inteligență sau de educație. Până și Aristotel a observat că în mintea celor mai străluciți oameni se află un cotlon al nebuniei. Există o diferență între stupiditate și nebunie. În gândirea biblică, atunci când se spune despre cineva că este nebun, aceasta nu este o judecată a inteligenței lui, ci una morală.

Psalmii ne spun că nebunul zice în inima lui că nu există Dumnezeu (Ps. 14:1). Tot așa, bogatul capătă o recoltă bogată și începe să își vorbească. Ultimul lucru de care este preocupat este Dumnezeu. El nu are nici cel mai neînsemnat interes pentru lucrurile spirituale. El este preocupat doar de surplusul lui. De aceea, el plănuiește să își demoleze hambarele și să construiască unele mai mari, așa încât să își poată acumula provizii pentru zile negre. Apoi, crede el, poate să trateze viața cu superficialitate, să mănânce, să bea și să se distreze.

Aceasta este o gândire păgână. Pavel o menționează într-o notă cinică în 1 Corinteni 15, unde spune că, „dacă nu înviază morții, atunci ,să mâncăm și să bem, căci mâine vom muri” (v. 32). Am putea foarte bine să dăm o petrecere diseară, pentru că mâine totul se termină.

Dar îl auzim apoi pe următorul vorbitor din pildă: Dumnezeu. El se uită la acest om și îi spune: „Nebunule! Nu înțelegi că nebunia este antiteza înțelepciunii și că începutul înțelepciunii este frica de Domnul? Îți trebuie reverență față de Dumnezeu”. Dar acest om nu avea reverență față de Dumnezeu, iar El i-a spus: „Nebunule, în seara aceasta – nu săptămâna viitoare, nici luna viitoare, nici peste zece ani, ci în seara aceasta – ți se va cere sufletul”. Evident, acest om nu era pregătit.

În altă parte, Isus a spus: „ce va da un om în schimb pentru sufletul său?” (Marcu 8:37). Acest om I-

a spus lui Dumnezeu: „O, Doamne, nu te îngrijora de sufletul meu. Îți zic eu, poți avea tot ce am strâns eu în aceste hambare. Îți voi da toată bogăția mea acum”. Iar Dumnezeu i-a spus: „Nebunule! Chiar în noaptea aceasta ți se va cere înapoi sufletul; și lucrurile pe care le-ai pregătit, ale cui vor fi?” (Luca 12:20). Isus încheie pilda în felul următor: „Tot așa este și cu cel ce își adună comori pentru el, și nu se îmbogățește față de Dumnezeu” (v. 21).

Vă amintiți de individul care l-a cerut lui Isus să îi rezolve problema moștenirii? Mă întreb ce gândea el după ce a auzit această pildă. Eu cred că s-a furișat și a plecat. Cred că a ales să nu mai insiste pe ideea lui pentru că, tocmai în acel moment, Isus a demonstrat cât de nebun era acel om, și asta în fața tuturor.

Capitolul 4

LAZĂR ȘI BOGATUL

(Luca 16:19-31)

Un profesor mi-a spus cândva că păcătosul din Iad ar da și ar face orice ca să facă așa încât numărul păcatelor lui din această viață să fie diminuat cu unul singur, ca să își reducă oricât de puțin chinul din Iad. Acest lucru sună mai oribil decât ne-am închipui oricare dintre noi.

Pilda lui Isus despre Lazăr și omul bogat, din Luca 16:19-31, ne oferă un crâmpei din acel chin îngrozitor și, de aceea, este una foarte înfricoșătoare.

Această pildă se concentrează pe câteva contraste severe. Personajele sunt un om bogat și un cerșetor pe nume Lazăr. Bogatul este descris în termenii cei mai opulenți. El se îmbracă de parcă ar fi un rege, în purpură și în subțire, mâncând somptuos, dar nu odată pe an sau o dată pe lună, ci în fiecare zi. Prin contrast, Lazăr suferă de un fel de boală incurabilă de piele, care face ca trupul lui să fie acoperit de bube. El nici măcar nu se poate deplasa la poarta bogatului, ci trebuie dus acolo, probabil de niște prieteni. El este gata să trăiască din

resturile din gunoaie, din ce mai rămâne din deșeurile aruncate de la ospetele somptuoase ale bogatului. Mai mult, câinii vin și îi ling bubele.

În Israelul din primul secol, câinele nu era cel mai bun prieten al omului. Câinii nu erau nici măcar niște animale de casă. De regulă, erau destul de feroce și erau considerați printre cei mai răi scormonitori prin gunoaie. Oamenii urau câinii, și totuși iată cum câinii erau mai buni cu acest cerșetor decât era bogatul – căci încercau să îi acorde un fel de tratament vindecător pe care și l-ar acorda propriilor trupuri.

Apoi cerșetorul a murit. Imediat ce a murit, el nu a fost înconjurat de prieteni sau de rude, ci de îngerii lui Dumnezeu. Așadar, primul lucru pe care Lazăr l-a văzut după ce a murit a fost gloria extraordinară a oștirii cerești, care l-a luat pe acest biet cerșetor trist pe brațe și l-a purtat în Paradis, așezându-l în sânul lui Avraam. Probabil că nu există o ilustrație mai tandră a îndurării Cerului ca ilustrația morții lui Lazăr, care a fost personal dus la Cer de către îngeri.

Apoi citim că a murit și bogatul, fiind îngropat, nu dus în sânul lui Avraam. El a fost trimis în Iad să fie chinuit, nu în slava Cerului. De acolo, el și-a ridicat ochii, și observăm că el putea vedea Cerul. El îl putea vedea pe cerșetorul ce era strâns acum în brațele lui Avraam, în slavă. Astfel, el a strigat. Observați că el nu

strigă la Dumnezeu. Acolo nu există niciun strigăt de pocăință. El strigă la Avraam și îi cere să facă ceva care să îi amelioreze starea.

Bogatul spune următoarele: „Părinte Avraame, fie-ți milă de mine, și trimite-l pe Lazăr să-și înmoaie vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba; căci grozav sunt chinuit în văpaia aceasta” (v. 24). Omul care se hrănește somptuos în fiecare zi cerșește acum o picătură de apă. O picătură de apă pe limbă. Dar Avraam i-a răspuns: „Fiule, adu-ți aminte că, în viața ta, tu ți-ai luat lucrurile bune, și Lazăr și-a luat pe cele rele; acum aici, el este mângâiat, iar tu ești chinuit” (v. 25). Situația s-a inversat, și era prea târziu să mai poată fi dată înapoi. Bogatul ar fi trebuit să îngrijească de bietul Lazăr în timpul vieții, însă acum nu se gândea decât să spera ca Lazăr să vină și să îi slujească în mijlocul chinului său.

Apoi Avraam spune ceea ce cred că este cea mai grea parte a pildei: „Pe lângă toate acestea, între noi și între voi este o prăpastie mare, așa ca cei ce ar avea să treacă de aici la voi, sau de acolo la noi, să nu poată” (v. 26). Nu există niciun material în întreg universul care să fie suficient de puternic pentru construirea un pod peste această prăpastie. Nu există nicio cale de a trece de pe o parte a ei pe cealaltă. De partea bogatului, totul lipsește. Sentința este veșnică.

Bogatul și-a înțeles situația, luându-i acum locul cerșetorului. El a spus: „,Rogu-te dar, părinte Avraame,

să-l trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu; căci am cinci frați, și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin” (v. 27–28).

Avraam a replicat: „Au pe Moise și pe proroci; să asculte de ei” (v. 29). El a refuzat să întrerupă fericirea lui Lazăr din Cer ca să-l trimită într-o călătorie misionară.

Bogatul a spus atunci: „Nu, părinte Avraame, ci dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi” (v. 30). Bogatul credea că Scriptura este insuficientă. Se poate ca el să se fi gândit că frații lui erau lumești, că aveau inimile de piatră. Acei oameni nu erau conectați la lucrurile spirituale. Ei nu erau înclinați să se lase convingși de Legea lui Moise sau de profețiile din Vechiul Testament. Dar dacă cineva venea la ei din morți, poate că ar fi luat aminte la acel om și s-ar fi pocăit.

Este evident că bogatul înțelegea că frații lui aveau nevoie să se pocăiască și că, dacă nu se pocăiau, aveau să o sfârșească exact în situația lui. Avraam i-a răspuns și a spus: „Dacă nu îi ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți” (v. 31).

Isus le spunea oamenilor care ascultau această pildă că, dacă nu ascultau de Moise sau de profeți, nu urmau să creadă nici când Tatăl avea să Îl învieze din morți. Necredința nu este o problemă intelectuală, pentru că în creație și în Scriptură există suficiente mărturii

în favoarea existenței lui Dumnezeu și a bunătății Lui pentru ca orice om să fie fără scuze dacă refuză să I se închine lui Dumnezeu. Dimpotrivă, necredința este o problemă morală. Necredincioșii nu se închină pentru că nu vor să se închine. Ei nu ascultă, pentru că nu vor să asculte. Ei nu au urechi de auzit, pentru că nu vor să aibă urechi de auzit.

Acesta este unul dintre cele mai severe avertismente pe care le primim din partea Domnului nostru. El ne avertizează că acum este momentul potrivit ca să rezolvăm problema veșniciei noastre pentru că, odată ce murim, va fi prea târziu.

Capitolul 5

COMOARA ASCUNSĂ ȘI PERLA DE MARE PREȚ

(Matei 13:44-45)

Imaginați-vă că departamentul de pompieri v-ar suna și ar spune că v-a luat foc casa. Ei vă informează că nu vă pot salva casa, așa că aveți cinci minute la dispoziție ca să intrați și să luați ce se găsește prin casă înainte de a fi prea târziu. Ce anume ați lua? Ați alerga la garaj și v-ați lua mașina? În sufragerie, ca să luați bijuteriile? Eu știu precis ce aș lua dacă aș avea la dispoziție cinci minute ca să salvez câte ceva din casă. Aș lua unele cărți rare, niște picturi și o cutie cu scrisori pe care tata mi le-a scris în al doilea război mondial.

De ce să alerg să iau acele lucruri? Pentru că ele nu pot fi înlocuite. Am pus mult preț pe lucruri care nu pot fi înlocuite vreodată. Dar noi, oamenii, avem valori diferite. În două pilde scurte din Matei 13:44-45, Isus pune în esență următoarea problemă: „Care este sistemul tău de valori? Cât de important este sufletul pentru tine? Ce ai da în schimb pentru mântuirea ta?” Aceste două pilde ne învață ceva despre Împărăția lui Dumnezeu sau, așa

cum o denumește Matei, Împărăția cerurilor, și ambele au de-a face cu ideea de valoare sau preț.

În lumea modernă îi auzim adesea pe politicieni vorbind despre valori. Candidații se referă la valorile familiei sau valorile naționale. Dar când oamenii vorbesc despre *valori*, de fapt vorbesc despre chestiuni *etice*. Ori cele două nu sunt totuna. Valorile au de-a face cu aprecieri subiective ale lucrurilor considerate prețioase la nivel individual. Altfel spus, valorile sunt legate de ceea ce noi credem că este important, și ele sunt adesea o chestiune care ține de preferințe personale.

Dar etica nu are atât de multe de-a face cu ceea ce noi prețuim sau socotim foarte valoros, ci cu ceea ce ar trebui să facem. Etica este obiectivă, pe când valoarea este subiectivă. Când ne raportăm la aceste două idei, vedem că Dumnezeu are propriul sistem de valori, iar noi avem propriile sisteme de valori, iar sistemele noastre nu cad întotdeauna de acord cu cel al lui Dumnezeu.

Noi, creștinii, avem un imperativ etic de a ne aduce valorile personale în acord cu valorile pe care Dumnezeu însuși le atribuie lucrurilor din această lume. Anunțând inaugurarea Împărăției lui Dumnezeu, Isus prezintă ceva de o valoare inestimabilă pentru oameni, ceva ce, în mare parte, este considerat neimportant de ei. De aceea, El spune aceste două scurte pilde pentru a-Și ilustra învățătura. Prima vorbește despre un om care

găsește o comoară mare într-un ogor: „Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o țarină. Omul care o găsește, o ascunde; și, de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are, și cumpără țarina aceea” (v. 44).

Noi suntem obișnuiți cu filme și romane despre pirați care îngroapă comori mari pe o insulă izolată, apoi desenează o hartă așa încât să știe că pot să își recupereze comoara după câțva timp. *X* marchează locul comorii. Totuși, corabia lor se scufundă, așa că nimeni nu mai știe ce s-a întâmplat cu harta. Mai devreme sau mai târziu, unii oameni găsesc harta și pleacă la vânătoare de comori, sperând că, într-un fel sau altul, redescoperă comoara îngropată.

În lumea antică, se întâmpla destul de des ca mulțimi mari de bani și bijuterii să fie ascunse în pământ. Proprietarii știau unde le îngropau, astfel că avuțiile lor erau ferite de alții. Ei nu se duceau la Banca Națională din Ierihon să-și depoziteze lucrurile de valoare într-un seif. Ei își ascundeau banii săpând o groapă în pământ. Dacă persoana respectivă murea înainte de a-și recupera comoara, după ani de zile se întâmpla ca un om să muncească pe acel câmp și, pe neașteptate, să descopere o cutie de comori.

În pilda lui Isus, se pare că lucrătorul nu îl cunoștea pe proprietarul terenului. Isus nu ne oferă prea multe detalii, ci ne spune că omul care a găsit comoara vinde tot ce deține pentru că are o pasiune arzătoare: să

strângă suficienți bani ca să poată cumpăra acel teren. Apoi, odată ce deține terenul, comoara îngropată acolo devine proprietatea lui. El nu fură comoara, ci pur și simplu încearcă să găsească o cale de a strânge suficienți bani ca să cumpere terenul respectiv.

În acțiunile acelui om nu este nimic lipsit de etică. Ideea din pilda lui Isus este una simplă: omul acesta găsisse ceva ce era atât de prețios, încât era gata să renunțe la orice avea.

Isus spune apoi o altă pildă, de data aceasta despre un comerciant de perle: „Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un negustor care caută mărgăritare frumoase. Și, când găsește un mărgăritar de mare preț, se duce de vinde tot ce are, și-l cumpără” (v. 45-46). În această parte din Orientul Mijlociu, perlele erau mai rare decât sunt azi, astfel că aveau o valoare mai mare decât diamantele, rubinele, aurul sau argintul.

Acest comerciant are o colecție magnifică de perle. Apoi, într-o zi, el descoperă o perlă care este atât de strălucitoare, atât de uimitoare și atât de rară, încât tot restul perlelor din colecția sa pălesc prin comparație cu ea. „Trebuie să am acea perlă”, și-a spus el. De aceea, el și-a vândut întreaga colecție de perle, întreaga afacere, ca să poată cumpăra acea perlă de mare preț.

Ideea centrală a ambelor pilde este că, dacă găsești ceva extrem de valoros, merită să vinzi tot ce ai ca să

intri în posesia aceluia lucru. Isus spune, cu alte cuvinte: „Iată cât de prețioasă este Împărăția lui Dumnezeu. Ce preț pui pe sufletul tău? Cei vei da în schimb pentru el?”

Eu nu-mi pot imagina nici măcar un singur creștin gata să își vândă sufletul pentru ceva. Creștinii din primul secol nu erau dispuși să își dea sufletele nici măcar pentru a-și păstra viețile, pentru că ei găsiseră acea comoară și acea perla de mare preț. Ei erau gata să-și dea viețile, pentru că au conștientizat că în viețile lor nu era nimic atât de prețios, nimic atât de valoros, precum să Îl aibă pe Isus. Perla de mare preț nu este un mărgăritar – ci o Persoană. Iar dacă Îl ai pe El, ai totul.

Trebuie să reuзим aceste pilde în vremurile noastre, pentru că Isus spune: „În sistemul de valori al lui Dumnezeu, Împărăția lui Dumnezeu adusă prin Isus Hristos este singurul lucru care întrece în valoare orice altceva, orice putem acumula în această lume”. Trebuie să avem Perla de mare preț. Trebuie să avem Comoara ascunsă în ogor.

Trebuie să ne evaluăm cu regularitate sistemele de valori pentru a vedea dacă valorile noastre sunt aliniate la valorile lui Dumnezeu. Suntem chemați să avem gândul lui Hristos. Asta înseamnă că suntem chemați să iubim ceea ce Isus iubește și să urâm ceea ce Isus urăște. Trebuie să căutăm ceea ce Isus caută și să respingem lucrurile pe care Isus le respinge. Aceasta este esența vieții creștine.

Capitolul 6

LUCRĂTORII ÎN VIE

(Matei 20:1-6)

Imaginați-vă că zece studenți participă la un curs. Cinci dintre ei studiază sârguincios în săptămâna dinaintea examenului. Ceilalți cinci petrec toată săptămâna și nu se gândesc o clipă ce note vor lua la examenul lor final. Toți cei zece studenți vin la examen, după care sunt afișate notele lor. Primii cinci studenți fac lucrările așa încât să poată lua nota zece, pe când ceilalți cinci ar trebui să pice examenul. Cu toate acestea, toți studenții primesc nota șase. Acest lucru ar putea părea drăguț, un semn al milei, dar problema este că studenții care au făcut de nota zece nu au parte nici de har și nici de dreptate. Ei au suferit o nedreptate din partea profesorului, care a luat din meritele lor și le-a dat celor ce nu aveau nimic. Această simplă ilustrație arată că un astfel de sistem de notare la clasă este nedrept.

În Matei 20:1-6, Isus spune o pildă care are de-a face cu chestiunea importantă a dreptății și harului, ca și cu aspectele legate de merit. Ea este adeseori denumită pilda lucrătorilor viei, dar eu vreau să mă refer la ea ca la pilda proprietarului viei.

Deținerea unei vii este o afacere riscantă chiar și în vremurile noastre. Imaginați-vă care erau riscurile în lumea antică. Când strugurii ajung la momentul optim de coacere, este imperativ să fie culeși cât de repede este posibil. A întârzia o singură zi cu soarele arzând poate scădea mult valoarea vinului rezultat din acei struguri.

În pilda lui Isus, ni se spune că narațiunea ei se petrece atunci când strugurii trebuiau culeși. De aceea, stăpânul viei merge în oraș să angajeze zilieri. El spune: „Dacă veniți să culegeți strugurii din via mea, vă voi plăti un dinar pe zi” – plata unei zile întregi de lucru – „pentru munca voastră. Vreți să veniți?” „Da, de aceea suntem aici”, au spus ei. Și s-au dus la muncă. Totuși, proprietarul viei își dă seama repede că va avea nevoie de mai mulți lucrători. Astfel, el se întoarce în oraș la ceasul al treilea și angajează alți lucrători, și face același lucru la ceasul al nouălea și la al unsprezecelea. Chiar dacă a tot revenit mai târziu, el a găsit oameni gata să meargă la muncă. Proprietarul viei nu menționează o plată anume față de ultimul grup de zilieri, dar ei merg la lucru. La finele zilei, toți strugurii sunt culeși.

Stăpânul îi spune apoi ispravnicului lui: „Cheamă-i pe lucrători, și dă-le plata, începând de la cei de pe urmă, până la cei dintâi, și vreau să le dai tuturor câte un dinar pentru ce au muncit”. Ispravnicul îi plătește pe zilieri, iar cei care lucraseră toată ziua devin mândioși. Ei spun: „Ce vrei să faci plătindu-le acestora un dinar? Ei

au lucrat doar o jumătate de oră. Noi am fost aici, în arșița soarelui, toată ziua, am asudat culegând strugurii, și ne vei plăti doar un dinar? Le plătești același lucru celor care au lucrat mai puțin decât noi?” Proprietarul răspunde: „Stați puțin. Nu ne-am înțeles când v-am angajat din piață azi de dimineață? Eu v-am oferit această slujbă și v-am spus că vă plătesc un dinar. Toți ați fost de acord și ați sărit să folosiți oportunitatea de muncă pentru acel dinar. Nu este drept ce am făcut?”

Așadar, în ce fel este legată această pildă de doctrina alegerii? Când lucrătorii au protestat împotriva proprietarului viei, el le-a spus: „Aceasta este via mea. Oare nu am dreptul să fac ce vreau cu ce este al meu? Dacă vreau să fiu generos cu acești oameni și să le plătesc la fel ca vouă, de ce vă plângeți? V-am dat ce am promis că vă voi da”.

Eu îi întreb adesea pe oameni dacă ei cred în suveranitatea lui Dumnezeu, și n-am auzit vreodată un singur creștin care să afirme că nu crede. Iar dacă spun că Dumnezeu guvernează suveran peste creația Lui, creștinii vor spune că ei cred asta. Când întreb, „Dar are Dumnezeu dreptul suveran să vă impună obligații morale?”, ei răspund afirmativ.

Dar când încep să discut despre felul în care Dumnezeu dă harul Lui, oamenii încep să obiecteze. Ei pun întrebări de genul: „Vrei să spui că Dumnezeu le dă har

unor oameni, dar nu le dă altora?” Da. L-a chemat Dumnezeu pe Avraam din păgânism, dar nu a făcut același lucru cu Hammurabi? A primit Pavel o vedenie a lui Isus, dar Ponțiu Pilat și Caiafa nu au primit? Da.

Pavel vorbește despre acest subiect în Epistola lui către Romani: „Dar aceasta nu înseamnă că a rămas fără putere Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toți cei ce se coboară din Israel, sunt Israel; și, măcar că sunt sămânța lui Avraam, nu toți sunt copiii lui Avraam; ci este scris: ‚În Isaac vei avea o sămânță, care-ți va purta Numele’” (Rom. 9:6-7). Apoi continuă spunând: „Ba mai mult; tot așa a fost cu Rebeca. Ea a zămislit doi gemeni numai de la părintele nostru Isaac” (v. 10).

În planul și după plăcerea suverană a lui Dumnezeu, Rebecă i s-a spus că „Cel mai mare îi va fi rob celui mai mic’, după cum este scris: ‚Pe Iacov l-am iubit, iar pe Esau l-am urât’” (v. 12-13). Apoi Pavel spune: „Deci ce vom zice? Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?” (v. 14). În mod suveran, în planul alegerii Sale și ca să Își arate mila, Dumnezeu îl alege pe unul și îl respinge pe celălalt.

Imaginați-vă un cerc. Orice lucru din acel cerc reprezintă dreptatea. Orice lucru din afara cercului reprezintă non-dreptatea. Noi avem tendința să credem că toate acțiunile de non-dreptate, orice este în afara cercului, este nedrept sau rău. Dar nu este adevărat. Unele

non-dreptăți sunt rele, dar există un alt fel de non-dreptate care nu este rău: harul. Există ceva rău în har? Evident că nu. Este ceva rău în faptul că Dumnezeu este milostiv? Nu. Când Dumnezeu manifestă har, El nu comite o *nedreptate*, ci o *non-dreptate*. De aceea, cei pe care El îi alege și îi mântuiește suveran, primesc harul Lui. Cei care nu primesc harul Lui, primesc *dreptate*. Ei primesc exact ce merită.

Pavel pune această întrebare: „Deci ce vom zice? Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu? Nicidecum! Căci El i-a zis lui Moise: ‚Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă’” (v. 14-15). Dumnezeu are dreptul suveran de a fi generos în mila Lui cu cineva, fără să fie obligat să îi dea milă altuia. În această pildă, lucrătorii care au muncit toată ziua au primit ce era drept. Ei au primit ce li se promisese. Proprietarul viei n-a făcut nimic greșit împotriva lor. El a fost perfect de drept. Totuși, ceilalți lucrători au primit mai mult decât meritau, judecând după munca depusă. Ei au primit har. Ei au primit îndurare.

Nimeni din această pildă nu a avut parte de tratament nedrept – cu excepția proprietarului viei. El a fost vorbit de rău de muncitorii care erau mânioși pe el că le dăduse har celorlalți. Trebuie să înțelegem că Dumnezeu, care este stăpânul, are, ca urmare a dreptului Său de proprietate, autoritatea suverană de a trata cu har pe cine vrea să trateze cu har.

Capitolul 7

FARISEUL ȘI VAMEȘUL

(Luca 18:9-14)

Versurile mele favorite din imnul „Stânca veacurilor” al lui Augustus Toplady sunt „Cu mâinile goale vin; / doar de crucea Ta mă țin”. Aceasta este ideea principală din pilda lui Isus cu fariseul și vameșul, din Luca 18:9-14, anume că nimic din ceea ce avem sau facem nu poate să ne îndreptățească înaintea tronului lui Dumnezeu.

Isus i-a avertizat în repetate rânduri pe cei care pretind credința, dar care nu se află în posesia a ceea ce pretind. El a folosit această pildă pentru lansarea unui astfel de avertisment. Isus știe că biserica vizibilă este un grup de oameni alcătuit deopotrivă din grâu și neghină. Altfel spus, biserica de aici, de pe pământ, este un amestec de credincioși și necredincioși. Ea îi include deopotrivă pe credincioșii adevărați și pe cei care pretind, dar nu au o credință autentică.

În această pildă, Isus ilustrează adevărul despre care vorbim, punând în contrast doi oameni. Unul este un fariseu. Fariseii erau un grup de evrei care și-a început lucrarea în perioada dintre cele două testamente. Ei

s-au strâns laolaltă, ca grup, pentru că erau profund îngrijorați de declinul religiei și de neglijarea Legii lui Dumnezeu printre evreii din acea vreme.

Acești farisei se dedicau păzirii Legii lui Dumnezeu într-un efort de a restaura neprihănirea în țară și evlavia în rândul oamenilor. Totuși, în scurt timp, ei au devenit atât de obsedați de dorința de a fi neprihăniți în ei înșiși, încât în curând au ajuns să își pună încrederea mai degrabă în propria ascultare de Lege decât să învețe de la Lege ceea ce ea era lăsată să îi învețe.

Apostolul Pavel ne învață că funcția primară a Legii lui Dumnezeu este de a acționa ca o oglindă. Când privim în acea oglindă, ea scoate la iveală sfințenia lui Dumnezeu prin contrast cu păcătoșenia noastră (Rom. 3:20). Legea a fost lăsată să fie un dascăl care să ne conducă la Hristos, conștientizând astfel că nu suntem în măsură să împlinim Legea.

Dar fariseii se uitau într-o oglindă care le arăta neprihănirea de sine și au devenit peste măsură de încrezători în propriile reușite morale. În curând, ei au hrănit un spirit de superioritate față de orice altă persoană din țară. Fariseii susțineau ideea de îndreptățire prin segregare. Altfel spus, o persoană ar putea să devină îndreptățită înaintea lui Dumnezeu atâta vreme cât se păstra departe de orice contact cu vreo persoană care era contaminată în vreun fel.

Fariseul din pilda noastră are îndrăzneala să Îi mulțumească lui Dumnezeu pentru superioritatea lui. De fapt, el citează o parte dintr-o rugăciune din Talmud, unde liderii erau învățați să Îi mulțumească lui Dumnezeu pentru statutul și situația lor de oameni puși deoparte. De aceea, acest om Îi mulțumea lui Dumnezeu, dar nu într-un fel sincer. El se ruga: „Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpăreți, nedrepti, preacurvari sau chiar ca vameșul acesta” (v. 11). Într-un fel, fariseul spunea: „totul este prin harul Tău”, dar era arrogant în legătură cu situația sa.

Vameșii erau disprețuiți de evrei. Ei erau disprețuiți pentru că oamenii îi considerați trădători. Vameșii își câștigau banii colectând taxele pentru guvernarea romană asupra, și adesea adăugau la acele taxe împovărându-i pe oameni. Aceștia erau cel mai urât grup de oameni din popor.

Fariseul îl vede pe vameș în templu și Îi mulțumește lui Dumnezeu că nu este ca acesta. El continuă spunând: „Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate veniturile mele” (v. 12). Acest om și-a luat timp să observe cum el trecea dincolo de cerințele Legii în ascultarea lui scrupuloasă (Lege care cerea postul doar o dată pe an) și în dărnicia lui jertfitoare. El se portretiza ca modelul de om cu adevărat religios.

Acest fariseu avea o gândire greșită despre ce implică îndreptățirea [sau justificarea, teol.]. El credea că

îndreptățirea înaintea lui Dumnezeu putea fi obținută prin realizările neprihănirii de sine. El adăuga propriul merit la har, adăuga credinței propriile fapte și adăuga propriile performanțe la lucrarea lui Hristos. Iar acesta nu este singurul care are o astfel de gândire, căci sunt mulți creștini în lumea de astăzi care cred că, pentru a fi răscumpărat, pentru a fi îndreptățit, trebuie să ai credința, harul și pe Hristos, dar trebuie să adaugi ceva la aceste ingrediente.

Astfel de creștini spun: „Trebuie să am credință și fapte. Trebuie să am har plus merite. Trebuie să Îl am pe Hristos plus neprihănirea mea”. Unii susțin că Dumnezeu nu va pronunța niciodată o persoană îndreptățită decât dacă în acea persoană se poate vedea neprihănirea inerentă. Cu alte cuvinte, omul trebuie să fie sfințit înainte de a fi justificat, contrar învățăturii Noului Testament și din această pildă. Ar trebui să observăm că, în această pildă, Isus se adresează tuturor celor care erau acolo și care credeau că pot fi îndreptățiți prin propria neprihănire (v. 9). Prin extensie, această pildă se adresează tuturor oamenilor – de atunci și de acum – care încă își pun încrederea în realizările și faptele lor bune, crezând că acestea îi îndreptățesc înaintea lui Dumnezeu. Oamenii presupun că Dumnezeu îi tratează în funcție de faptele lor bune. Atâta vreme cât păcatul meu nu este atât de grav ca al vecinului meu, pot fi fericit cu performanțele mele.

Apostolul Pavel i-a avertizat pe cei ce se judecă prin ei înșiși, spunând că acești oameni sunt neînțelepți (2 Cor. 10:12). Noi ne uităm în jurul nostru și, dacă putem găsi pe cineva mai corupt decât noi, credem că avem motive să stăm liniștiți, presupunând că superioritatea și realizările noastre ne vor aduce succes înaintea tronului judecății lui Dumnezeu. Alte religii spun că Dumnezeu are un fel de cântar al dreptății și, dacă faptele noastre bune cântăresc mai greu decât cele rele, acest lucru ne va aduce în Cer. Dar Dumnezeu ne cere perfecțiunea. Legea Lui este sfântă, pe când noi nu suntem sfinți.

Psalmistul își punea următoarea întrebare: „Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?” (Ps. 130:3). Aceasta este o întrebare retorică. Răspunsul este clar: nimeni. Nu putem trece de judecata lui Dumnezeu pe baza performanțelor noastre. Noi nu îndrăznim să presupunem că vom intra în Cer pentru că am trăit o viață bună, pentru că am încercat acest lucru, ori pentru că am trăit o viață mai bună decât cei din jurul nostru, căci această gândire este nebunească și va fi cea mai fatală greșeală dintre toate.

Noi spunem adeseori, „Stai puțin, nu se poate ca soarta să fie atât de groaznică”. Dar este important să înțelegem că, atunci când Dumnezeu privește către faptele noastre, El ia în considerare nu doar actul în sine,

pentru a vedea dacă corespunde Legii Sale sau nu, ci și motivația din spatele lui. Am făcut un lucru anume dintr-o inimă care este 100% dedicată lui Dumnezeu? Noi suntem chemați să Îl iubim cu toată inima, cu toată mintea și cu toată puterea. Dar nimeni n-a făcut vreodată acest lucru, nici măcar pentru o oră sau un minut. Așadar, orice faptă pe care o facem este pătată de imperfecțiunea inimilor noastre. Asemenea fariseului, mulți oameni din zilele noastre încă nu s-au confruntat cu acest adevăr și cu felul în care el arată că toată neprihănirea noastră este ca o haină mânjită înaintea lui Dumnezeu.

Vameșul se află într-un contrast evident față de fariseu: „Vameșul sta departe și nu îndrăznește nici ochii să și-i ridice spre cer; ci se bătea în piept și zicea: „Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!”” (Luca 18:13). Vameșul nu avea nimic care să contribuie la mântuirea lui. Tot ceea ce el avea era o pledoarie pentru milă. El știa care îi era starea. El nu suferea de amăgirea unei neprihăniri seci de sine. El înțelegea singura nădejde și singurul temei al mântuirii sale, care se găsește în ceea ce este probabil cel mai important concept teologic din istorie, conceptul imputării.

Imputarea are sensul că îndreptățirea noastră înaintea lui Dumnezeu este întemeiată pe o neprihănire care nu este a noastră. Este ceea ce Luther denumea „neprihănire străină”, din afara noastră, neprihănire

realizată doar de Hristos, singurul care a păzit vreodată Legea într-un mod perfect de-a lungul întregii Sale vieți.

Uneori noi întrebăm copiii de la școala duminicală: „Ce a făcut Isus pentru tine?” Iar copiii vor spune: „A murit pe cruce pentru păcatele mele”, și acest lucru este adevărat. Dar dacă Isus ar fi coborât din ceruri în Vinerea Mare, ar fi mers la Golgota, ar fi luat păcatul tău asupra Lui și ar fi plătit prețul înaintea unui Dumnezeu sfânt, oare ar fi fost acest lucru suficient ca să te răscumpere? Răspunsul este nu. Acel gest ar fi fost suficient ca să îndepărteze vinovăția și să îți ia pedeapsa, dar nu ți-ar fi adus neprihănirea pe care Dumnezeu o cere de la orice ființă omenească. Iată de ce Isus trebuia să Se nască. El a trăit sub Lege. El a trebuit să trăiască o viață de ascultare activă perfectă. În ascultarea Lui, El a produs neprihănirea perfectă, și aceea este neprihănirea transferată ulterior în contul fiecărei persoane care își pune credința doar în El.

Atât timp cât acel fariseu își puna încrederea în propria neprihănire, el nu putea fi răscumpărat. Dacă îți pui încrederea în realizările, bunătatea și faptele tale, nu ești cu nimic diferit de acel fariseu, care s-a dus acasă neîndreptățit. Cel care s-a dus acasă îndreptățit a fost acela care s-a odihnit doar în harul lui Dumnezeu (v. 14).

Ce anume căuta vameșul? Esența îndreptățirii este iertarea. Dumnezeu pronunță îndreptățită o persoană atunci când acea persoană, în și prin sine, nu este

îndreptățită, dar odată cu acea pronunțare, El face ștergerea păcatelor. Păcatele acelei persoane sunt iertate. Ele sunt date deoparte. Ele sunt trimise în întunericul de afară. Ele sunt îngropate în marea uitării, aruncate atât de departe pe cât este răsăritul de apus. Când vameșul s-a dus acasă îndreptățit, el a mers acolo iertat.

După ce Pavel explică această doctrină a îndreptățirii în Romani, el spune: „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu” (Rom. 5:1). Fariseul avea un statut religios, dar el era încă în război cu Dumnezeu. Era încă o persoană neiertată. Atâta vreme cât o persoană își pune încrederea în propria neprihănire, nu poate experimenta acel har al păcatului îndepărtat și al iertării. Isus a spus că vameșul s-a dus acasă ca un fiu adoptat al lui Dumnezeu. El s-a dus acasă iertat. El s-a dus acasă îndreptățit.

Capitolul 8

ROBUL NEMILOSTIV

(Matei 18:21-35)

Cu ani în urmă, am jignit o doamnă din congregația noastră și ea era foarte mânioasă. I-am cerut iertare cu lacrimi, dar ea nu voia să mă ierte. M-am dus la ea a doua oară și i-am spus, „vă rog, iertați-mă”, dar nici nu voia să audă.

De aceea, am cerut sfatul unui bărbat evlavios, mai în vârstă, din biserica noastră. El mi-a spus așa: „Ai făcut două greșeli. În primul rând, ai jignit-o, și n-ar fi trebuit să faci asta. A doua greșală a fost să îți ceri iertare de două ori. Când tu te-ai pocăit și ea a refuzat să te ierte, cărbunii încinși au fost puși pe capul ei, nu pe al tău”.

Când jignim pe cineva, suntem chemați să ne pocăim și să ne cerem iertare. Tot așa, dacă cineva ne jignește și vine să își ceară iertare, trebuie să fim gata să iertăm cu aceeași compasiune, și să iertăm nu de șapte ori, ci de șaptezeci de ori câte șapte.

În pilda robului nemilostiv sau neiertător din Matei 18:21-35, Isus tratează conceptul dificil al iertării. Este important să înțelegem contextul acestei pilde. Matei 18

este pasajul clasic care ne dă învățătură pe tema disciplinei bisericii. Versetele 15-20 ne furnizează contextul pentru ceea ce urmează, culminând cu promisiunea lui Isus: „Căci acolo unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, sunt și Eu în mijlocul lor” (v. 20). Acesta este unul dintre cele mai greșit înțelese versete din Biblie. Când ne strângem laolaltă pentru un studiu biblic sau pentru un serviciu de biserică, noi facem apel la acest verset. Dar promisiunea respectivă este dată în contextul disciplinei bisericii, și unul dintre cele mai dificile lucruri care trebuie făcute de biserică este să îi confrunte pe oamenii din congregație care refuză să se pocăiască de păcatele lor.

Prima etapă din Matei 18 este să mergi personal la fratele tău, care a păcătuit împotriva ta. Spune-i despre problema respectivă. Dacă se pocăiește, ți-ai câștigat fratele. Dacă refuză pocăința, mergi la el cu unul sau doi martori. Dacă tot refuză să se pocăiască, trebuie să aduci situația înaintea bisericii. Iar dacă refuză și atunci pocăința, trebuie să fie pentru tine ca un păgân. Aceasta este rețeta excomunicării. Există un singur păcat pentru care cineva este excomunicat din trupul lui Hristos, iar acest păcat este cel al nepocăinței persistente, al refuzului pocăinței de păcatul care l-a adus de la bun început sub disciplină.

Acesta este contextul în care Petru ridică întrebarea: „de câte ori să-l iert pe fratele meu când va păcătui

împotriva mea? Până la șapte ori?” În esență, Isus răspunde: „De câte ori este nevoie”. Când Dumnezeu te iartă, El nu mai ține acel păcat împotriva ta. Iar dacă tu păcătuiești repetat împotriva lui și El te iartă din nou, El nu spune, „asta este a doua oară”, pentru că primul păcat a fost deja șters. Dacă iertăm pe cineva care păcătuiește împotriva noastră și își cere iertare, dar acea persoană repetă păcatul, noi nu putem spune „este a doua oară când îmi faci asta”. Dacă am proceda așa, am arăta că, de fapt, prima dată nu l-am iertat. Dacă îi dăm cuiva iertarea, îi spunem cu alte cuvinte: „nu îmi voi aduce aminte de acest lucru”. Asta înseamnă cu adevărat să spui „te iert”.

Dar Petru are un registru, și el vrea să știe de câte ori este nevoit să treacă prin acest proces. De șapte ori? Isus răspunde: „De șaptezeci de ori câte șapte”. Apoi, ca să illustreze ideea, Isus spune o pildă: „De aceea, Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat, care a vrut să se socotească cu robii săi. A început să facă socoteala, și i-au adus pe unul, care îi datora zece mii de galbeni [talanti]” (v. 23-24).

Poți să simți cumva imensitatea acestei datorii. Cea mai mare unitate monetară a acelor vremuri era talantul. O talant era o sumă extraordinară de bani. Venitul anual al întregii împărății a lui Irod era de 900 de talanți. Acest slujitor îi datora regelui de zece ori mai mult decât venitul anual al împăratului Irod. Suma era

echivalentul a milioane și milioane de dolari, socotiți în banii de astăzi.

Datoria era una pe care niciun servitor al vreunui rege din lumea antică nu era în stare să o plătească. Isus ne compară cu datornicii de felul acesta, spunând că noi suntem niște îndatorați care nu avem abilitatea de a ne plăti datoriile. De fiecare dată când încalc Legea lui Dumnezeu, devin un datornic. Datoria mea față de El este infinită. Iată de ce este o nebunie să îmi închipui că pot să-mi croiesc calea către Cer, pentru că din partea mea și a noastră este cerută perfecțiunea. Dacă păcătuim o singură dată, nu există nimic care să contrabalanseze acel păcat, pentru că ni s-a cerut deja să fim perfecți. Așadar, suntem niște datornici care nu-și pot plăti datoriile.

Asemenea vameșului din pilda anterioară, acest om nu avea nimic de dat în schimb. Nu avea nicio altă avere. Nu avea nici bani. În lumina datoriei lui, singurul lucru pe care îl putea face era să implore milă, sperând împotriva oricărei nădejdi că regele îi va mai da timp și va fi atât de răbdător încât să aibă încă o șansă la dispoziție ca să poată plăti ceva din datorie. Dar cât de nebunească era acea idee... Chiar dacă regele ar fi avut o răbdare infinită, infinitatea n-ar fi fost suficient de lungă ca omul acesta să își poată plăti datoria. El era un datornic care nu putea plăti, și nici măcar nu își dădea seama de imensitatea datoriei lui. Totuși, el știa suficient care îi

era situația, încât singura lui nădejde era legată de compasiunea regelui.

La început, regele a poruncit ca servitorul să fie vândut: „Fiindcă el n-avea cu ce plăti, stăpânul lui a poruncit să-l vândă pe el, pe nevasta lui, pe copiii lui, și tot ce avea, și să se plătească datoria” (v. 25). Servitorul a căzut la picioarele regelui și l-a implorat: „Doamne, mai îngăduiește-mă, și-ți voi plăti tot” (v. 26). Stăpânul a fost mișcat de o compasiune profundă. Mila lui a fost atât de mare, încât l-a eliberat cu totul de obligație pe acest datornic.

Îți poți imagina cum s-a simțit acel servitor când a ieșit din prezența regelui, în ziua respectivă? *Sunt liber! Ce rege! Cât de mare este compasiunea lui! Mila lui este incalculabilă.* Totuși, imediat ce a ieșit pe ușă, el l-a văzut pe un alt slujitor, care îi datora 100 de dinari – o sumă infimă, echivalentul salariului pe câteva zile. Primul slujitor a cerut plata și a pus mâna pe celălalt, strângându-l de gât și spunându-i: „Plătește-mi ce-mi ești dator” (v. 28). La rândul lui, acest slujitor a căzut în genunchi implorându-l din inimă și spunându-i: „Mai îngăduiește-mă, și-ți voi plăti” (v. 29).

Nu este interesant că Isus a folosit exact aceleași cuvinte în cazul ambilor slujitori? Dar primul datornic l-a aruncat pe al doilea servitor în închisoare, până ce avea să-și plătească datoria. Acest act radical de nerecu-

noștință, acest eșec de a da mai departe chiar și o minusculă parte din compasiunea pe care primul servitor a primit-o din partea regelui, nu a fost trecut cu vederea de prietenii lui. Ei îl văzuseră strângându-l de gât pe acel om. Ei l-au văzut cum l-a aruncat pe colegul lui slujitor în închisoare, și au fost întristați. De aceea, au mers și i-au spus stăpânului lor tot ce se petrecuse.

Stăpânul l-a chemat înapoi pe primul servitor și i-a spus: „Rob viclean! Eu ți-am iertat toată datoria, fiindcă m-ai rugat. Oare nu se cădea să ai și tu milă de tovarășul tău, cum am avut eu milă de tine?” (v. 33). Stăpânul s-a mâniat și l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce avea să-și plătească toată datoria.

La început, slujitorul a fost amenințat cu dreptatea. Apoi a primit îndurare. Dar el a disprețuit harul regelui și, disprețuind acea milă, a primit dreptatea. Aceasta este o lecție suficient de clară ca să ne mențină gândurile ațintite către harul lui Dumnezeu în fiecare zi din viețile noastre, pentru că, în clipa când luăm acest har ca pe un lucru de apucat, în clipa când refuzăm să fim un mijloc de transmitere a harului care ne-a mântuit, nu putem să ne așteptăm să primim altceva decât dreptatea lui Dumnezeu.

Isus aplică pilda spunând: „Tot așa vă va face și Tatăl Meu cel ceresc, dacă fiecare dintre voi nu-l iartă din toată inima pe fratele său” (v. 35). Există multă confuzie

și multe idei greșite despre ideea de iertare între creștini. Eu aud adesea că Noul Testament le-ar cere creștinilor să îi ierte pe oamenii care păcătuiesc împotriva lor, indiferent dacă partea ofensatoare se pocăiește sau nu. Nu sunt sigur de unde vine această idee. Ea poate veni, în parte, din atitudinea pe care Domnul nostru a manifestat-o când era în mijlocul execuției de către cei care L-au disprețuit, când s-a rugat pentru iertarea lor de către Tatăl: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac!” (Luca 23:34). Pe baza exemplului lui Isus, cu siguranță că avem dreptul să îi iertăm unilateral pe oameni și să nu le cerem să se pocăiască.

Putem fi atât de milostivi dacă vrem, dar nu înseamnă că asta ni se cere. Dacă ni s-ar cere să îi iertăm unilateral pe toți cei care păcătuiesc împotriva noastră, toată secțiunea anterioară din Matei 18 nu ar mai avea nicio logică. N-ar mai fi nevoie de disciplina bisericii. N-ar exista nicio învățătură care să ne îndemne să mergem și să îl confruntăm pe cel care păcătuiește împotriva noastră. De aceea, dacă un creștin din biserică ta îți fură portofelul, nu ești obligat să îi spui: „Ei bine, te iert, frate”. Ai tot dreptul să mergi la el și să-i spui: „Ai greșit față de mine. Dă-mi înapoi portofelul”, și să îi ceri să se pocăiască. Iar dacă el nu se va pocăi, trebuie să urmezi restul acțiunilor din Matei 18.

Dar iată ce ești obligat să faci. Dacă îți confrunți fratele care a păcătuțit împotriva ta și el se pocăiește, tu

trebuie să îl ierți. Noi trebuie să fim gata să iertăm orice insultă, orice ofensă pe care cineva a făcut-o împotriva noastră, dacă acea persoană se pocăiește de păcatul respectiv.

Creștinii trebuie să aibă o atitudine iertătoare. A ține supărare pe cineva sau a crește în amărăciune față de cineva este unul dintre cele mai distructive lucruri pe care le putem face. Iar aplicația pe care Isus o face izvoarăște tocmai din Rugăciunea Domnului: „ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi le iertăm greșităilor noștri” (Matei 6:12). Iată o rugăciune înfricoșătoare. Dacă nu suntem dispuși să îi iertăm pe cei ce au păcătuit împotriva noastră, nu ar trebui să ne așteptăm niciodată ca Dumnezeu să ne ierte când păcătuim împotriva Lui. Dar întrucât iertarea stă în inima credinței creștine, dintre toți oamenii, noi ar trebui să arătăm că suntem cei mai iertători.

Capitolul 9

BUNUL SAMARITEAN

(Luca 10:25-37)

Am spus întotdeauna că nu este niciun accident că cei mai mari reformatori din secolul al XVI-lea, Martin Luther și Jean Calvin, au studiat avocatura cu sârguință. Pe când Luther și Calvin au studiat Legea lui Dumnezeu, ei au fost conduși la Evanghelie, pentru că Legea îi ducea la disperare.

Locul ocupat de Lege este un aspect important în viața creștinilor, iar Isus a vorbit adesea despre Lege în decursul lucrării Sale pământești. Legea ne oferă contextul uneia dintre cele mai cunoscute pilde ale lui Isus, anume pilda bunului samaritean din Luca 10:25-37.

Pilda bunului samaritean este prezentată în contextul în care un învățător al Legii îi pune o întrebare lui Isus. Luca scrie că învățătorul Legii I-a pus întrebări lui Isus nu pentru că voia să aibă parte cu adevărat de înțelepciunea Domnului, ci ca să-L ispitească pe Isus. De aceea, el L-a întrebat: „Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?” (v. 25). Ca învățător al Legii în Israel, el trebuia să fie expert în Legea Vechiului Testament. De aceea, Isus

a spus: „Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?” (v. 26).

Învățătorul Legii a răspuns recitând Marea Poruncă, extrasă din *Shema* din Deuteronom 6:4-5. El a spus: „Să-L iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău”, și a adăugat aceste cuvinte: „și pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Luca 10:27). El memorase *Shema*, ca oricare alt învățător al Legii, așa că nu i-a fost greu să răspundă la această întrebarea. Isus i-a spus atunci: „Bine ai răspuns; fă așa, și vei avea viața veșnică” (v. 28).

Isus îi oferă acestui om făgăduința vieții veșnice – tot ce trebuia să facă era să păzească Marea Poruncă, ceea ce însemna păzirea perfectă a Legii lui Dumnezeu. Isus știa că oameni precum fariseii și acest învățător al Legii, credeau că se achitau foarte bine de păzirea Legii și că, prin urmare, meritau să primească acceptul în Împărăția lui Dumnezeu. Mai știm și că Isus a încercat să îi facă pe oameni să vadă că, dacă înțeleg Legea cu adevărat, aveau să vadă cum ea le scoate la lumină păcatele și starea spirituală neajutorată. Acest învățător al Legii presupunea că el împlinea Marea Poruncă, așa că Isus i-a spus: „O împlinești, vei trăi. Nu trebuie să îți faci griji dacă faci asta”. Dar învățătorul Legii nu terminase ce avea de tratat cu Isus. El voia să sondeze mai adânc.

Poate că ai observat că, atunci când dezbați anumite chestiuni teologice cu unii oameni, îi auzi adesea întrebând: „Ce vrei să spui cu asta?” Ei îți cer astfel să îți definești termenii. Aceasta strategie este adesea o metodă de a scăpa de confruntarea cu subiectul discutat. Acest învățător al Legii era priceput la asta. El a spus: „Și cine este aproapele meu?” (v. 29). Cu alte cuvinte, el întreba: „Ce vrea să spună Legea când îmi cere să îmi iubesc aproapele ca pe mine însumi? Eu înțeleg ce înseamnă să Îl iubesc pe Dumnezeu cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată puterea și cu tot cugetul, dar ce vrei să spui prin expresia ,iubește-l pe aproapele tău ca pe tine însuși?’”

Evreii din acea perioadă, în special fariseii, aveau o definiție îngustă a aproapelui. Pentru ei, acela trebuia să fie un alt evreu – unul neprihănit, cel mai probabil unul dintre farisei. Evident, oamenii din afara poporului Israel erau considerați departe de Dumnezeu. Iar dintre toți cei departe de evrei, cei mai disprețuiți erau samaritenii. După ce asirienii au cucerit regatul de nord al Israelului, în 722 î.d.Hr., unii dintre evreii care au rămas în Israel s-au căsătorit cu păgâni și au produs ceea ce evreii considerau o rasă de semi-evrei. Samaritenii își aveau propriile Scripturi – o versiune abreviată a Pentateuhului – și propriul templu pe Muntele Gherizim, templu pe care îl favorizau în fața celui din Ierusalim. De aceea, exista o antipatie foarte mare între evrei și samariteni.

Isus răspunde la întrebarea învățătorului Legii despre aproapele spunându-i o pildă. El relatează povestea unui om, probabil un evreu, care mergea de la Ierusalim la Ierihon. Acesta nu era Ierihonul din Vechiul Testament, ale cărui ziduri au fost demolate. Era vorba despre Ierihonul din Noul Testament, aflat la circa 30 km depărtare de Ierusalim, dar acel drum trecea printr-un ținut pustiu. Ierihonul din Noul Testament fusese construit în jurul unei oaze mari. Negustorii călătoreau adesea de la Ierusalim la Ierihon ca să-și vândă mărfurile. Drumul respectiv era și un loc favorit al hoților, care îi pândeau pe negustorii care călătoreau de unii singuri sau în grupuri mici, lipsite de apărare. Ei se ascundeau după stânci și, la căderea serii, atacau călătorii și îi tâlhăreau.

În povestea lui Isus, un om mergea către Ierihon. Pe acest drum, el a căzut în mijlocul tâlharilor, care l-au dezbrăcat de haine, l-au bătut, i-au furat tot ce avea de valoare și l-au lăsat acolo, pe jumătate mort. Acest om a fost lăsat într-o situație atât de gravă, încât dacă nu venea nimeni în ajutorul lui, avea să moară cu siguranță.

Un preot anume a trecut și el prin zonă, dar a mers pe cealaltă margine a drumului. Aici nu se punea problema că preotul nu-l văzuse pe cel rănit. El l-a văzut zăcând pe marginea drumului. Din punctul de vedere al preotului, nu era sigur dacă acest om era mort sau viu,

așa că l-a ocolit cât de mult a putut. În acea vreme, preoții, fariseii și leviții aveau multe legi legate de pângărire și ritualuri de curățare, și una dintre aceste legi spunea că nu aveai voie să te atingi de un cadavru. Dacă îl atingeai, trebuia să parcurgi tot felul de ritualuri de curățare ca să îți poți relua activitățile preoțești.

Temându-se că persoana care fusese victima tâlharilor era moartă, preotul a ocolit locul pe cât de departe a putut. El nu voia să treacă prin ritualurile de curățare care să îi întrerupă cursul normal al activităților preoțești, așa că și-a continuat drumul pe cealaltă parte a acestuia.

Ulterior la locul cu pricina ajunge un levit, dar și el trece pe cealaltă parte. Leviții erau dedicați lucrărilor lui Dumnezeu și propovăduirii. Acești doi membri ai clerului, care erau puși deoparte pentru a face, printre altele, lucrări de milostenie, n-au ajutat cu nimic. În ceea ce îi privea, dacă omul nu era mort deja, cu siguranță că avea să moară în curând.

Dar pe același drum vedem că vine un al treilea călător, iar Isus spune că era un samaritean. Pentru evrei, ideea unui „bun samaritean” părea ceva imposibil. Ei credeau că nu existau samariteni buni. Dar Isus spune că samariteanul s-a apropiat „și, când l-a văzut, i s-a făcut milă de el” (v. 33). Compasiunea era tocmai ceea ce preotul și levitul nu avuseseră. Ei n-au simțit nimic pentru bietul nenorocit care zăcea gol pe marginea

drumului, dar când samariteanul a văzut acest om bătut brutal, a fost mișcat de compasiune.

Compasiunea lui l-a mânat la acțiune. El nu a spus: „Voi înălța o rugăciune pentru tine. Îți simt durerea”, și să plece mai departe. El a făcut tot ce i-a stat în puteri să manifeste milă față de acel om, care l-ar fi considerat cel mai probabil un dușman. I-a bandajat rănila, a turnat vin și untdelemn pe ele și, după ce l-a uns, l-a ridicat. Era clar că omul nu putea merge pe propriile picioare. De aceea, samariteanul l-a așezat pe animalul lui, renunțând la propriul loc în favoarea omului rănit, ducându-l la un han.

Apoi s-a asigurat că omul avea să primească toată hrana și grija de care avea nevoie. Când samariteanul a plecat, i-a dat hangiului doi dinari și i-a spus: „Ai grijă de el, oricât ar costa”. Se poate ca samariteanul să fi mers cu regularitate pe acest drum, așa că probabil că hangiul îl cunoștea. Samariteanul a promis că îi va înapoia hangiului orice bani ar fi cheltuit cu bietul om rănit.

După încheierea pildei, Isus i-a spus învățătorului Legii: „Care dintre acești trei ți se pare că a dat dovadă că este aproapele celui ce căzuse între tâlhari?” (v. 36). Aceasta era cea mai ușoară întrebare care i se pusese vreodată învățătorului Legii, așa că el a răspuns: „Cel ce și-a făcut milă cu el” (v. 37). Samariteanul nu doar a avut milă, ci a demonstrat acea milă.

În această întâmplare, Isus nu ne spune doar să îi tratăm cu milă și compasiune pe cei răniți sau nevoiași. Ideea era să ne fie clar care este răspunsul la întrebarea: „Cine este aproapele meu?” Isus spune că nu există limite. Nu există limite etice sau geografice pentru ceea ce înseamnă aproapele în Împărăția lui Dumnezeu.

Noi auzim spunându-se uneori că Dumnezeu este Tatăl nostru, al tuturor, și că noi suntem parte dintr-o frățietate universală. Cu toate acestea, în Noul Testament, frățietatea este alcătuită din toți cei care sunt în Hristos. Hristos este singurul Fiu întâi născut din Tatăl și Fratele nostru mai mare. Singura cale prin care intrăm în această frățietate este prin înfiere, iar cei care nu cred în Isus nu fac parte din frățietate. Nu există nicio frățietate universală. Dar există totuși ceea ce am putea denumi aproapele universal. Altfel spus, orice ființă umană creată după chipul lui Dumnezeu este aproapele meu, ceea ce înseamnă că sunt chemat să iubesc toate ființele omenești de pe fața pământului ca pe mine însumi – chiar dacă ele nu sunt parte din frățietatea [credincioșilor], chiar dacă nu sunt parte din familia credinței. Acele persoane sunt aproapele meu.

Slujba noastră nu este să îi condamnăm pe cei care a dat de necaz și să spunem: „Cum ai ajuns acolo?” Dacă sunt în necaz, slujba noastră este să îi ajutăm să iasă de acolo. De ce? Pentru că noi înșine ne-am dori să fim ajutați în astfel de situații, iar acel om este aproapele meu,

așa că mi se cere să îl iubesc ca pe mine însumi. Isus a spus: „Du-te de fă și tu la fel” (v. 37).

Capitolul 10

FIUL RISIPITOR

(Luca 15:11-32)

An de an, vacanța de primăvară transformă partea centrală a statului Florida. Studenții vin aici și au un comportament golănesc, consumând droguri, alcool și având relații sexuale. Când văd la televizor imagini cu acești tineri, mă întreb ce simt părinții lor când își văd fiul sau fiica la știrile de seară. De ce se comportă studenții în felul acesta? Ei sunt departe de casă și cred că nimeni nu-i cunoaște. Și-au abandonat inhibițiile, legăturile de familie și tabuurile culturale din locurile de unde provin, iar acum se simt liberi să trăiască pe cât de scandalos vor.

Isus cunoștea gândirea de acest fel. El chiar vorbește despre ea într-o pildă foarte cunoscută. Pilda fiului risipitor din Luca 15:11-32 este legată de două pilde asemănătoare, pilda banului pierdut și pilda oii rătăcite. Aceste trei pilde sunt introduse de pasajul următor: „Toți vameșii și păcătoșii se apropiau de Isus ca să-L asculte. Și Fariseii și cărturarii căteau și ziceau: ,Omul acesta îi primește pe păcătoși, și mănâncă cu ei’. Dar El le-a spus pilda aceasta...” (v. 1-3). Pilda fiului risipitor

facea parte din răspunsul lui Isus față de plângerea din partea cărturarilor și a fariseilor că Isus stătea cu păcătoșii și vameșii.

Pilda vorbește despre un om și cei doi fii ai lui. Fiul cel tânăr decide că vrea să primească moștenirea *acum*. *Amânarea satisfacerii poftelor* nu era în vocabularul lui. El dorea să aibă banii în mână pe cât de repede era posibil. Remarcabil este că tatăl i-a permis acest lucru.

Fiul a luat averea și a plecat într-o țară îndepărtată. De ce nu a rămas alături de familia lui? De ce nu și-a cheltuit banii pe o trăire desfrânată noapte de noapte și să se întoarcă apoi la casa tatălui său? Pentru că nu așa lucrează păcatul. Copiii întunericii nu se simt bine în lumină.

În această țară îndepărtată, el și-a irosit moștenirea printr-o trăire risipitoare. *Risipitor* înseamnă să irosești, să cheltui inutil, irațional. El și-a cheltuit toată moștenirea, risipind orice îi dăduse tatăl lui. Doar câteva lucruri sunt mai inutile ca risipa în această lume – să iei un dar bun și frumos, și să îl irosești. Gândiți-vă la modalitățile în care noi am risipit darurile pe care Dumnezeu ni le-a dat. Acest tânăr era exemplul suprem de astfel de trăire. Iată de ce el este denumit fiul risipitor.

Dar după ce și-a cheltuit toți banii, o foamete mare s-a abătut asupra acelei țări. Acest om n-avea nimic de mâncare, așa că a început să ducă lipsă. De aceea, s-a

angajat în slujba unui cetățean din acea țară, hrănindu-i porcii. Porcii erau animale detestabile pentru evrei, iar acum acest tânăr evreu trebuia să îngrijească de porci. Și nu doar că trebuia să facă acest lucru, ci trebuia să și trăiască împreună cu ei. El trebuia să stea într-un coteț de porci și a ajuns atât de înfometat, încât tânjea să ia din hrana destinată porcilor. Totuși, nimeni nu-i dădea așa ceva.

Apoi vedem un moment de turnură în pilda lui Isus: „Și-a venit în fire, și a zis: ,Câți argați ai tatălui meu au belșug de pâine, iar eu mor de foame aici!” Fiul risipitor s-a trezit, dar nu s-a trezit de la sine. Nimeni nu își vine în fire prin propria putere. Doar Dumnezeu poate să trezească păcătoșii din somnul lor. De aceea, parte din mesajul lui Isus are de-a face cu felul în care Dumnezeu îi mântuiește pe oamenii care trăiesc spiritual în cotețe.

Acest tânăr și-a venit în fire și a spus: „Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu, și-i voi zice: ,Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta” (v. 18). Iată ce se petrece când un păcătos este trezit prin har. Fiecare păcătos care a fost vreodată trezit prin har a spus: „Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu, și-i voi zice, ,Tată, am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta... Fă-mă ca pe unul dintre argații tăi. Tată, eram un fiu în casa ta și am plecat, dar acum tot ceea ce vreau este să fiu robul casei tale””. Aceasta este inima unei persoane convertite.

Așadar, fiul risipitor s-a ridicat și a plecat la tatăl său. În acest moment din pildă, atenția se mută de la fiul risipitor la tatăl său: „Când era încă departe, tatăl său l-a văzut, și i s-a făcut milă de el, a alergat de a căzut pe grumazul lui, și l-a sărutat mult” (v. 20). Nu a existat nicio mustrare. Nicio admonestare. Nicio disciplinare. Doar dragoste părintească, exprimată printr-o îmbrățișare și un sărut. Iar fiul a spus în fața tuturor acestor lucruri: „Tată, am păcătuit împotriva cerului și împotriva ta, nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău” (v. 21).

Tatăl l-a întrerupt, spunându-le slujitorilor lui: „Aduceți repede haina cea mai bună, și îmbrăcați-l cu ea; puneți-i un inel în deget și încălțămintă în picioare. Aduceți vițelul cel îngrășat, și tăiați-l. Să mâncăm și să ne veselim; căci acest fiu al meu era mort, și a înviat; era pierdut, și a fost găsit” (v. 22-24). Și au început să celebreze și să se înveselească.

În acest moment din pildă, focalizarea se mută din nou. Aici îl întâlnim pe celălalt fiu, care îi reprezintă pe farisei în această pildă. „Fiul cel mai mare era la ogor. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit muzică și jocuri. L-a chemat pe unul dintre robi, și a început să-l întrebe ce este” (v. 25-26). Slujitorul i-a spus că tatăl său tăiasă vițelul îngrășat pentru că fratele lui se întorsese acasă. Fratele mai mare a devenit mânios: „Ce? Fratele meu inutil, bun de nimic, care a fugit cu acea moștenire

și m-a lăsat aici să fac toată munca, s-a întors? Și dăm o petrecere în cinstea lui?”

Fratele mai mare nu a vrut să intre în odaia de petrecere, iar tatăl observat că el lipsea. De aceea, tatăl a ieșit și a insistat pe lângă el, dar fiul cel mare a spus: „Iată, eu îți slujesc ca un rob de atâția ani, și niciodată nu ți-am călcat porunca; și mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied să mă veselesc cu prietenii mei; iar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu femeile desfrânate, i-ai tăiat vițelul cel îngrășat” (v. 29-30).

Tatăl i-a răspuns: „Fiule, tu întotdeauna ești cu mine, și tot ce am eu este al tău. Dar trebuia să ne veselim și să ne bucurăm, pentru că acest frate al tău era mort, și a înviat, era pierdut și a fost găsit” (v. 31-32).

Fariseii îi urau pe păcătoși. Ei nu puteau suporta să vadă un păcătos primind o binecuvântare de la Dumnezeu cel atotputernic. Acesta este inima unei persoane neconvertite. Este inima unei persoane care nu înțelege deloc harul. Dacă cineva înțelege măreția harului, cum poate face orice altceva decât să se bucure când o altă persoană primește acel har de la Dumnezeu – chiar dacă i-ar fi fost cel mai mare vrăjmaș?

Aceasta este o ilustrație a Evangheliei. O persoană este convertită la Hristos. Un om mort în păcate și nelegiuii este înviat.

Capitolul 11

FECIOARELE

(Matei 25:1-13)

În vremurile biblice, candelile erau de mărimea unei palme. Ele aveau o formă plată, având loc pentru câțva untdelemn, iar fitilul plutea în vârf. Totuși, nimic nu era mai inutil decât o candelă fără untdelemn în ea, așa cum vedem din pilda lui Isus despre fecioarele înțelepte și fecioarele neînțelepte, din Matei 25:1-13.

Isus spune această pildă a celor zece femei – cinci înțelepte și cinci neînțelepte – care au fost invitate la o nuntă. Se pare că mireasa le invitase pe aceste fecioare să îi fie domnișoare de onoare. Ele trebuiau să o ajute pe mireasă să se pregătească pentru momentul strălucitor când avea să fie unită în căsnicie cu mirele ei. Era o circumstanță plină de bucurie, și trebuie să fi fost o cinste să primești o astfel de invitație. Această pildă vorbește despre venirea mirelui – care este Domnul, Fiul omului, Hristos – pentru celebrarea nunții cu biserica Lui. Dar problema este că jumătate dintre aceste femei, care se află în cercul cel mai restrâns al invitaților, se dovedesc neînțelepte. Motivul pentru care sunt așa este că ele vin la această nuntă fără să se pregătească.

Aceste fecioare neînțelepte îi ilustrează pe unii oameni din biserică, oameni care sunt parte din congregația poporului lui Dumnezeu. Pentru a fi un membru al bisericii ca adult, cineva trebuie să facă o profesiune de credință în Hristos. De aceea, eu cred că putem să spunem că toate aceste zece fecioare pretinsese că aveau credința în Hristos. Nu vorbim aici de păgâni de pe stradă, de oameni care încercau să se furișeze la o petrecere de nuntă, sau de oameni din alte popoare. Acestea erau prietenele miresei, și ele se așteptau să participe la ospățul fericit al nunții, la venirea mirelui.

Toate cele zece fecioare au adus candelă la nuntă, dar fecioarele înțelepte au adus și untdelemn. Așa cum s-a dovedit ulterior, nunta s-a amânat pentru că mirele n-a sosit la momentul așteptat. În timp ce așteptau sosirea mirelui, fecioarele au adormit. La miezul nopții, au fost trezite de anunțul public: „Iată mirele!” Pilda spune că cele cinci fecioare înțelepte și-au aprins imediat candelă. Ele erau gata să meargă oriunde le ducea ceremonia.

Prin contrast, fecioarele neînțelepte și-au dat seama că nu aveau untdelemn în candelăle lor. De-a lungul istoriei bisericii, oamenii au încercat să interpreteze această pildă ca pe o alegorie. Uneori Isus însuși a dat o interpretare alegorică unei pilde, cum este cazul pildei semănătorului (Matei 13:1-15; Marcu 4:1-12; Luca 8:4-10). Totuși, în cea mai mare parte, cea mai sigură modalitate de interpretare a pildelor este să căutăm sensul

central și nu să ne pierdem încercând să dăm un înțeles specific fiecărui detaliu din pildă. Dacă faci așa ceva, de regulă o sfârșești printr-o confuzie gravă.

Cu toate acestea, pentru că este evident că această pildă ne arată că unui grup îi lipsește semnificativ ceva ce celălalt grup are – untdelemnul – oamenii se întrebă: „Care este semnificația untdelemnului?” Istoric vorbind, Biserica Romano-Catolică a identificat untdelemnul prin faptele bune care trebuie adăugate credinței pentru ca o persoană să fie mântuită. În multe circumstanțe, protestanții au considerat că untdelemnul este un simbol al Duhului Sfânt, pentru că, în literatura biblică, untdelemnul este folosit frecvent ca simbol al Duhului Sfânt – iar ideea de aici ar fi că aceste fecioare neînțelepte nu aveau Duhul Sfânt. Indiferent dacă avem de-a face cu un element alegoric sau nu, un lucru este absolut clar: orice le lipsea acestor fecioare neînțelepte, acel lucru a făcut ca ele să fie excluse de la ospățul nunții.

Fecioarele înțelepte și-au aprins candelile și au mers să se întâlnească cu mirele, în timp ce fecioarele neînțelepte, pentru că le lipsea untdelemnul, au încercat să negocieze cu cele înțelepte, spunându-le: „Dați-ne din untdelemnul vostru, căci ni se sting candelile” (v. 8). Fecioarele înțelepte au spus: „Nu; ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; ci mai bine duceți-vă la cei ce vând untdelemn și cumpărați-vă” (v. 9). În acel moment, fecioarele neînțelepte au ascultat de sfatul celor

înțelepte, lucru extraordinar, pentru că acest lucru nu se petrece în mod obișnuit. Ele s-au dus să-și procure untdelemn.

Apoi a venit mirele. El a intrat în odaia de nuntă și, după cum era obiceiul, ușile au fost închise și încuiate. Când fecioarele neînțelepte s-au întors și și-au dat seama că nunta a început, au bătut la ușă. Încercând să intre, au constatat că ușa era încuiată. Atunci au strigat de după ușă, întrerupând ceremonia căsătoriei și spunând: „Doamne, Doamne, deschide-ne” (v. 11).

Acesta este un moment critic. În Scriptură există circa 15 situații când cineva se adresează cuiva repetându-i numele: „Avraame, Avraame”; „Iacove, Iacove”; „Tată, tată”; „Marto, Marto”; „Saule, Saule”; „Absalom, Absalom”. În Scriptură, repetarea unui nume este o modalitate de a exprima o relație apropiată, personală.

Așadar, fecioarele neînțelepte nu doar au strigat în mijlocul nopții, „Doamne!” Ele au spus: „Doamne, Doamne! Tu ești Domnul meu! Voiam să fiu aici, mă așteptam să fiu aici la nunta Ta. Tu ești Domnul meu, Doamne! Mă cunoști. Eu Te cunosc îndeaproape. Am o relație apropiată, personală cu Tine. Nu sunt o străină, una care vrea să rupă poarta, încercând să intre la această nuntă”. Dar Mirele spune: „Adevărat îți spun, că nu te cunosc. Nu te cunosc. Se poate să fi primit invitație. Se poate să ai candelă fără untdelemn. Se poate să

spui despre Mine, ‚Doamne, Doamne’. Dar Eu nu știu cine ești”.

Mai devreme în Evanghelia după Matei, Predica de pe Munte se sfârșește într-o manieră asemănătoare. Isus spune acolo: „Nu oricine-Mi zice: ‚Doamne, Doamne!’ va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: ‚Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău?’” (7:21-22). Am fost predicator. Am fost învățător de școală duminicală. Am fost prezbiter. Am fost diacon. Am făcut toate aceste lucruri. Am alungat demoni și am făcut multe minuni în Numele Tău. „Atunci le voi spune curat: ‚Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege” (v. 23).

Aici putem vedea paralela. La nuntă, mirele spune: „Nu vă cunosc”. Cu un an mai devreme, la finalul Predicii de pe Munte, Isus spunea: „Niciodată nu v-am cunoscut”. Mirele, care Îl reprezintă pe Hristos, nu vorbește despre absența informației cognitive. Nu este ca și cum Isus ar spune: „N-am știut niciodată de existența voastră. N-am văzut niciodată numele vostru pe lista sau registrul membrilor bisericii”. El folosește cuvântul *a cunoaște* într-un sens personal, în sens răscumpărător. El ar putea să cunoască numele acelor persoane. El ar putea să știe unde locuiesc ele. El ar putea să știe ce au predicat, ce au slujit și toate celelalte lucruri. Dar Isus spune: „Niciodată nu v-am cunoscut în sens mântuitor”.

Ce anume lipsea în viețile fecioarelor neînțelepte? Mântuirea. Credința mântuitoare. Este evident că ele nu aveau parte de puterea regeneratoare a Duhului Sfânt. Dacă ar fi avut credința mântuitoare, chiar dacă ar fi ajuns mai târziu sau ar fi amânat, Domnul le-ar fi mus-trat pentru că și-au uitat untdelemnul, dar nu le-ar fi spus: „Nu știu cine sunteți”. Această pildă nu are de-a face cu păgânii. Ea vorbește despre cei care fac o profes-iune de credință, dar care nu au ceea ce pretind că au. Iar dacă legăm acest lucru de Matei 7, Isus spune că aceștia nu vor fi o mână de oameni excepționali, care au emis niște pretenții false. Numărul lor va fi vast.

În care grup crezi că te afli? Dacă ești membru al bisericii și ai emis o pretenție de credință, poate să îți se pară natural să crezi că ești printre fecioarele înțelepte și să te uiți chiar cu dispreț spre cele neînțelepte, care n-au adus untdelemn în candelile lor. Dar dacă ești una dintre cele neînțelepte? Isus lansează acest avertisment doar după ce ușa este închisă, când este prea târziu. Așa-dar, dacă îmi închid ochii în moarte și îmi dau ultima suflare pe acest pământ, următoarea față pe care o voi vedea va fi a lui Isus. El mă va întreba: „Cine ești?” De aceea, eu insist aici să ne cercetăm și să ne asigurăm că avem credința mântuitoare. Demonstrăm oare roadele acelei credințe mântuitoare și nu ne bazăm doar pe fap-tul că suntem membri în biserică sau că participăm la o lecție biblică ori la o întâlnire creștină? Oricine face o

profesiune de credință este invitat la ospățul nunții Mielului, dar nu toți se vor bucura de el. Fie ca această pildă să ne trezească dacă avem un sentiment fals al siguranței mântuirii.

Capitolul 12

TALANȚII

(Matei 25:14-30)

Cu mai mulți ani în urmă i-am dat un examen unei clase de la colegiu. Cel puțin cinci studenți au spus: „Domnule profesor, îmi pare rău, nu sunt foarte bine pregătit pentru acest examen. Sper că nu veți folosi aceste informații împotriva mea, pentru că vreau să știți că inima mea este plină de dragoste pentru Domnul Isus, și că încerc să fac tot ce pot. De fapt, de-a lungul ultimei săptămâni, în loc să studiez, m-am implicat mult în evanghelizare și, ca rezultat, nu m-am descurcat extraordinar la acest test”.

Eu le-am răspuns în felul următor: „Păreți să înțelegeți bine doctrina îndreptării prin credință, și vreau să știți că, în ce privește Împărăția lui Dumnezeu, singura cale în care veți fi vreodată îndreptățiți este prin credință. Totuși, în această clasă, îndreptățirea este doar prin fapte. Mă bucur că Îl iubiți pe Isus, dar sper că Îl iubiți suficient ca să fiți mai sârguincioși și să gestionați mai bine timpul aici, în colegiu, începând să studiați mai bine pentru testele voastre și folosind abilitățile pe care El vi le-a dat”.

Exista ideea aceasta – și am văzut că ea este răspândită printre creștinii evanghelici – că tot ce ai nevoie este o inimă iubitoare și caldă, și, deoarece îndreptățirea nu este prin fapte, noi, creștinii, nu trebuie să facem nimic. Dar cum poate citi cineva Evangheliile și să nu vadă accentul pe care Domnul Isus l-a pus pe productivitate sau pe *roade*? Un pom care nu aduce roade nu este vrednic decât să fie tăiat și aruncat în foc. Oamenii se cunosc nu după vorbele, ci după roadele lor, după felul în care pun la lucru credința pe care pretind că o au (Matei 7:19-20).

Pilda talanților din Matei 25:14-30 una dintre cele trei pilde pe care Isus le-a dat ca să îi avertizeze pe oameni de caracterul neașteptat al venirii Sale. Venirea Lui poate fi văzută escatologic ca petrecându-se la sfârșitul veacului, sau, în escatologia personală, ea poate să se petreacă în ora următoare. Isus vrea ca noi să fim pregătiți pentru venirea Lui.

Aceasta nu este o pildă despre diferitele talente și daruri sau abilități pe care Dumnezeu ni le dă în această lume. Aici, termenul *talant* nu se referă la o îndemânare anume. El se referă la cea mai înaltă unitate monetară folosită printre evreii din acea vreme. Un talant valora foarte mulți bani. Un talant era echivalentul salariului unui muncitor pe 20 de ani. Astfel, omul din pildă pleacă în călătoria lui într-o țară îndepărtată și este suficient de bogat ca să le dea în grijă slujitorilor lui o cantitate substanțială de bani, pe care să îi administreze în absența

lui. Unuia dintre acești slujitori îi dă cinci talanți – o sumă considerabilă. Apoi celui de-al doilea slujitor îi dă doi talanți, iar celui de-al treilea un singur talant. El distribuie aceste sume de bani potrivit abilității pe care el o vede în acești slujitori de a fi productivi și rodnici folosind banii pe care i-a lăsat în grijă.

Unii oameni văd în această pildă un argument hotărât în favoarea capitalismului. Chiar dacă în mod cert această pildă nu se opune capitalismului, eu nu cred că ideea principală a pildei are de-a face cu susținerea unui anumit sistem economic. Dar ceea ce capitalismul are în comun cu înțelepciunea acestei pilde este principiul amânării satisfacerii poftei și principiul investirii capitalului așa încât el să lucreze pentru tine și să îți crească prosperitatea. Capitalismul se încruntă în fața consumului și a risipei, a cheltuielilor exagerate și a ideii de satisfacere imediată a poftelor. Ideea este să îți crești resursele prin investiții înțelepte.

Aici, stăpânul le cere slujitorilor să fie investitori prudenți și înțelepți, așa încât să aducă roade din ceea ce au primit. Talanții sunt un fel de împrumut de la stăpânul lor. Slujitorii nu sunt proprietarii banilor care li s-au încredințat. Acest lucru vorbește de asemenea despre principiul creștin al isprăvniciei. În lumea antică, un ispravnic nu era proprietarul casei, ci gestiona finanțele ei.

Cuvântul *economie* provine de la termenul grec *oikonomia*, care are sensul de „legea” sau „regula” casei.

Este cuvântul de unde căpătăm conceptul de isprăvnicie – adică un ispravnic gestionează treburile casei, dar nu este proprietarul. Prin extensie, creștinii consideră că tot ceea ce au, inclusiv abilitățile și îndemânările lor, sunt daruri de la Dumnezeu, iar ei sunt chemați să fie administratori sau ispravnici a tot ceea ce primesc din mâna lui Dumnezeu.

Unul dintre principiile promovate în perioada Reformei a fost conceptul luteran al preoției tuturor creștinilor. Luther nu încerca să scape de ideea de cler. El știa că există o funcție specifică pe care clerul era chemat să o îndeplinească - să îi echipeze pe sfinți pentru lucrare. Orice creștin trebuie să participe la misiunea bisericii. Poți să nu fii un evanghelist. Pot să nu ai un dar de evanghelist. Dar este responsabilitatea ta să te asiguri că evanghelizarea are loc. În Împărăția lui Dumnezeu nu este loc pentru leneși.

Ca președinte al unei organizații creștine, am fost nevoit câteodată să le cer unor oameni să plece. Unii spun că într-o organizație creștină nu ar trebui să concediezi pe nimeni. Nu pare un gest creștin. Vă voi spune ce nu este creștin: să nu muncești! Am avut de-a face cu oameni care au spus: „Ești mai dificil decât președintele Statelor Unite”. La astfel de remarci am replicat în felul următor: „Mă bucur să aud asta. Am un motiv pentru purtarea mea. Eu am o slujbă mult mai importantă decât are el. Slujba mea este să îngrijesc de poporul lui

Dumnezeu și de nevoile lui spirituale. Și voi da socoteală pentru asta”. Noi toți primim daruri pentru lucrare de la Duhul Sfânt. La momentul revenirii lui Hristos, El ne va cere socoteală. Isus va spune: „Ți-am dat această abilitate. Ți-am dat această oportunitate. Ce ai făcut cu ele?”

În pilda lui Isus, stăpânul se întoarce. El îi spune celui căruia i-a dat cinci talanți: „Spune, ce-ai făcut?” Slujitorul a răspuns: „Iată cei cinci talanți, și încă cinci. Ți-am dublat banii. Am făcut comerț, am fost atent și productiv”.

Iată ce spune stăpânul, și gândește-te cum ți-ar plăcea să auzi tu însuși aceste cuvinte din partea lui Isus: „Bine, rob bun și credincios; ai fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău” (v. 21). Îți poți imagina cum ar fi să auzi aceasta din partea lui Isus? Dacă Isus te-ar privi în ochi și ți-ar spune: „Te cunosc. Ușa nu este încuiată față de tine. Ai ajuns aici fericit. Bine, rob bun și credincios. Ți-am încredințat cinci talanți, și ai produs alți cinci, astfel că, pentru că ai fost productiv, un bun ispravnic în aceste lucruri mărunte, te voi pune peste multe lucruri. Vino acum și intră în bucuria Domnului tău”.

Stăpânul se îndreaptă apoi către al doilea slujitor, care a spus: „Doamne, mi-ai încredințat doi talanți; iată că am câștigat cu ei alți doi talanți”. Stăpânul îi spune acestuia aceleași lucruri: „Bine, rob bun și credincios; ai

fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău!” (v. 23).

Apoi ajungem la punctul culminant al acestei pilde, care se referă la slujitorul care primise un singur talant. Acesta vine cu scuze, ba chiar cu acuzații împotriva stăpânului lui: „Doamne, am știut că ești om aspru, care seceri de unde n-ai semănat și strângi de unde n-ai vânturat: mi-a fost teamă, și m-am dus de ți-am ascuns talantul în pământ; iată-ți ce este al tău!” (v. 24-25).

Stăpânul este indignat. El spune:

Stăpânul său i-a răspuns: „Rob viclean și leneș! Ai știut că secer de unde n-am semănat, și că strâng de unde n-am vânturat; prin urmare se cădea ca tu să-mi fi dat banii la zarafi și, la venirea mea, eu mi-aș fi luat înapoi cu dobândă ce este al meu! Luați-i dar talantul, și dați-l celui ce are zece talanți. Pentru că celui ce are, i se va da, și va avea de prisos; dar de la cel ce n-are, se va lua și ce are!” (v. 26-29)

Slujitorului îi fuseseră încredințate resursele stăpânului, dar lui i-a fost frică să își asume riscuri. Încrederea ce i-a fost acordată cuprindea așteptarea de a crește ce îi fusese dat, iar asta însemna să își asume riscuri. Acestea trebuiau să fie riscuri înțelepte, calculate, dar stăpânul l-a criticat pe slujitor pentru că nu și-a asumat riscuri și că a sucombat în fața fricii. Cel puțin puși la bancă, banii ar fi fost siguri și ar fi câștigat dobândă. Însă slujitorul a batjocorit încrederea ce îi fusese acordată, așa că stăpânul a

luat de la el talantul și i l-a dat celui care s-a demonstrat mai roditor – cel cu zece talanți.

Evident, toți erau niște robi netrebnici. Fără harul lui Dumnezeu, nu am putea produce nimic. Dar noi suntem chemați să fim credincioși cu ceea ce ni se încredințează. Robul leneș era rău. El a pierdut ce îi dăduse stăpânul, apoi a auzit următorul verdict îngrozitor: „Iar pe robul acela netrebnic, aruncați-l în întunericul de afară: acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților” (v. 30). Știi la ce se referă aceste cuvinte. Trimiteți-l în Iad. Trimiteți-l unde nu va exista bucuria Domnului. Ce scenariu oribil descrie Isus pentru cel neproductiv, care pretinde credința, dar care nu demonstrează existența roadelor acelei credințe. Soarta robului neprofitabil este aceeași ca soarta fecioarelor neînțelepte.

Nu știi care este situația ta, dar eu nu vreau să fiu acolo unde singurele sunete vor fi cele ale plânsului și scrâșnirii dinților. Eu vreau să fiu acolo unde să aud glasul care spune: „Bine, rob bun și credincios. Intră în bucuria stăpânului tău”.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul și președintele Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, primul președinte al Reformation Bible College și redactor șef al revistei *Tabletalk*. Programul său radio intitulat *Renewing Your Mind*, este transmis zilnic pe sute de posturi de radio din întreaga lume și poate fi ascultat online.

El a fost autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God, Chosen by God, și Everyone's a Theologian*.

El a fost recunoscut în lume ca argumentele sale articulate în apărarea ineranței Scripturii și a nevoii ca poporul lui Dumnezeu să fie întemeiat convingător în Cuvântul Lui.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, după cum urmează:

1) Recomandă mai departe această carte!

2) Vizitează paginile noastre de internet la adresa **magnagratia.org** și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 250 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.

3) Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA abonându-te pe website, așa încât să fii anunțat când publicăm noi resurse și vizitând pagina noastră de Facebook la adresa www.fb.com/MagnaGratiaRomania.

4) Spune-le și altora despre lucrarea noastră.

5) Roagă-te pentru noi.

6) Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, la adresa www.magnagratia.org/donatii.html

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org. Mulțumim!

De ce a spus Isus atâtea pilde? Ce înțeles au ele?

Bunul samaritean. Fiul risipitor. Perla de mare preț. Isus a folosit pildele ca ilustrații ale învățăturii Lui. Aceste scurte povești pot fi suficient de simple ca un copil să le înțeleagă, și totuși, în profunzimea lor, i-au pus pe mulți pe gânduri.

În această carte, Dr. R.C. Sproul analizează pe scurt 11 dintre pildele lui Isus și extrage lecții bogate, valabile deopotrivă în vremurile biblice și în zilele noastre. Dr. Sproul explică de asemenea felul cum pildele au clarificat mesajul lui Isus pentru unii, dar l-au ascuns în cazul altora.

Seria de cărți **Întrebări Cruciale**, de Dr. R.C. Sproul, oferă răspunsuri succinte la întrebări importante ridicate de creștini și de necredincioșii curioși deopotrivă.

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida și primul președinte al Reformation Bible College. El a fost autorul a peste 100 de cărți, inclusiv *The Holiness of God*.

MAGNA GRATIA
magnagratia.org

BIBLIOTECA
LIGONIER